

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Po pošli prejemnik:

za

celo leto naprej 26 K — h
pol leta » 13 » — »
četrt » 6 » 50 »
mesec » 2 » 20 »

V pravništvu prejemnik:

za

celo leto naprej 20 K — h
pol leta » 10 » — »
četrt » 6 » — »
mesec » 1 » 70 »

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

Naročnine in inserate
sprejema upravništvo v
Katol. Tiskarni Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, I, 17.

Izhajava vsak dan, izveniši
nedelje in praznike ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 54.

V Ljubljani, v soboto, 7. marca 1903.

Letnik XXXI.

Kaj porečete?

Vsak čas prinese v našem javnem življenju kaj zanimivega iz naše domače slovensko-nemške zveze. Danes moramo zopet beležiti tri pojave.

Prvi je uvodnik »Politik-e« z dne 26. februarja pod naslovom »Die Slovenen«, drugi pojav je v »Grazer Tagblatt-u«, namreč govor dr. Egger-ja na občnem zboru »Deutscher Verein-a« v Ljubljani, in tretji je naš dopis iz Tržiča, v našem listu objavljen dne 5. marca t. l.

Pojdimo po vrsti.

Uvodni članek v »Politik-i« pod imenom »Die Slovenen« obravnava najprej naš geografski položaj in slika naše neugodno položaje, da smo razdeljeni v štiri dežele in podrejeni štirim deželnim političnim oblastim in pošiljamo svoje poslance v šest deželnih zborov. Narodni program vseh Slovencev je, združiti vse slovenske dele v eno politično in avtonomno celoto, kar pa je ob sedanjih razmerah še nedosegljivo in Slovenci skušajo v sedanjih razmerah tako ali tako izhajati in si svojo eksistenco ohraniti. Ugodno za Slovence je to, da v dveh upravnih pokrajinah, to je na Goriškem in Kranjskem, žive v kompaktni večini, v zlasti pa je Kranjska takorekoč čista slovenska pokrajina.

Potem navaja, da bi Slovenci na Kranjskem neizmerno mnogo lahko koristili svojim rojakom v drugih pokrajinah materialno in moralno, če bi se tu ne klali. Potem pripisuje krivdo obema strankama, češ: Peccatur intra muros et extra!

No, mi ne bomo danes polemizovali s »Politiko«, na kateri strani je krivda večja, ali na naši ali na liberalni. Prišla bo morebiti še prilika, ko bomo z dejstvi pokazali, da na boju, ki presega meje dopustnosti, ima odločno največji delež nasprotna liberalna stranka.

Zanimiv pa je v »Politik-i« odstavek, ki govori o slovensko-nemški ali-

anci, in zato ga ponatiskujemo v slovenskem prevodu.

»Politik« pravi: »Na Kranjskem je samo od Slovencev odvisno, da imajo odločno slovenski deželni zbor, v katerem bi bila nemška manjšina omejena na deset mož veleposestva; da, mi celo mislimo, da bi bilo mogoče s pravo taktiko tudi to psevdonemško zastopstvo odpraviti. Namesto tega pa so se spojili liberalni Slovenci z liberalnimi Nemci v nemško-slovensko večino, katerim nasproti stoji manjšina konservativnih Slovencev. Ni od Slovencev odvisno, da odločijo, kakšna bodi večina deželnega zbora, temveč od nemške manjšine, da se tej ali oni slovenski stranki priklonijo. Tako je par Nemcev na Kranjskem moč, ki odločuje, in svojega vpliva gotovo ne uporablja v blagor slovenskega naroda. Tudi češki narod ima strankarstvo, vendar nikoli ni bilo še, da bi stala nemško-češka večina proti češki manjšini. In razmere v kranjskem deželnem zboru kažejo svoje posledice tudi drugod. Organizacija, ki bi obsegala v državni zbornici vse Slovence, je popolnoma nemogoče osnovati. Slovenski liberalci, ki v deželnih zbornici paktirajo z Nemci, tudi v državni zbornici nimajo prostih rok.« (Čujte, g. dr. Tavčar!)

Ta odstavek je uničujoča obsodba za zvezo Tavčar-Schwegel. Korajžni »Narod« seveda se je potuhnil in ni ničesar odgovarjal »Politiki«, ker mu je diskusija o »rahli dotiki« z Nemci jako neljuba. Morebiti smo ga izbežali mi, da bo ozmerjal »češke fevdalce«. V stvarno polemiko pa se ne bo spustil, o tem smo uverjeni.

Drugo zanimivost je prinesel »Grazer Tagblatt« v predalu »Deutsche Stimmen« pretekli četrtek. »Deutscher Verein«

v Ljubljani je imel pred tednom občni zbor. Predsedoval je dr. Schaffer in dr. Egger je imel govor o političnem položaju. Povedal je, da tako ne bo šlo dobro, če bodeta slovenska in nemška liberalna stranka vsaka zase marširali. Ne bodeta mogli, tako je rekel dr. Egger, vzdržati »den concentrirten Angriff« klerikalcev. »Getrennt marschieren, vereint schlagen«, to ne bo imelo uspeha, ako ne stojita obe stranki pod enotno komando.

Dalje je dr. Egger povedal, da se liberalci slovenski bojujejo zoper nas, namreč »klerikalce« „na nož“ (bis aufs Messer), da pa pri tem boju pogreša doslednosti. Eno uro od Ljubljane stavijo klerikalci svojo trdnjavo v »škofskih zavodihi«. Te zavode pobijajo slovenski liberalci, nekaj ur višje na Gorenjskem, namreč na Jesenicah, pa so se ondodni liberalci zvezali s klerikalci pri občinah volitvah zoper Nemce. To nido slednost, pravi dr. Egger, in med vrsticami se bere, da so glede volitev na Jesenicah nekaj paktirali nemški in slovenski zavezniki — prvaki. Zakaj se je razbilo, to ni zapisano v »Deutsche Stimmen«, ker imajo gotovo katere ozire, bržkone da dr. Tavčarju stališča ne otežkočijo. Krasno, zanimivo je to! »Und was er verschweigt, da zeigt sich der Meister des Stils«.

Tretjo zanimivost nam je pa prinesel dopis iz Tržiča v »Slovenca« od 5. marca, v Tržiču so volitve pred durmi in Nemci tam, ki so glede prebivalstva v ogromni manjšini, hočejo pomesti Slovence iz občinskega sveta. Nemci imajo neko obljubo, neko obvezo, od liberalnega vodstva v Ljubljani, namreč, da se tržičski liberalni Slovenci vzdrže glasovanja v I. razredu in tako pomorejo do absolutne večine radikalnim Nemcem v tržičskem občinskem svetu. Dopisnik

citira doslovno besede iz nekega pisma barona Schwegla: »die Bedingungen sind erfüllt worden, die wir als Gegenleistung für die Unterstützung des Ferjančič verlangt haben, und wir sind dadurch für die bevorstehende Landtagswahl gebunden«. Krasno, kar navaja dopisnik in mi pričakujemo stvarne razjasnitve, kakšne so bile tiste »Bedingungen« kot »Gegenleistung« za Ferjančičevo volitev! Sicer nam dopisnik vse jasno pove, vendar bi radi, da bi ali dr. Tavčar ali baron Schwegel potegnili iz svojega tajnega »dossier-ja« tisto zadevo.

Gospodje pa naj ne skrivajo stvari preveč! Sicer so pri slovenski liberalni stranki le komaj štirje, ki poznajo vse karte slovenske alijance, ali padlo je v tej igri že toliko kart, da tudi one karte, ki jih gošpada v slovensko-nemški zvezi skriva, že precej poznamo.

Kaj naj porečemo o teh treh navedenih dokumentih, ki v živo zadevajo slovensko-nemško zvezo?

Za danes nič! Sedaj naj se oglašijo gospodje iz koalicije.

Taktika jim je prosta: ali korakajo »getrennt« ali »vereint«, tepeni bodo na vsak način, v obeh vseh onih Slovencev, ki niso vsled slovensko-nemške zveze postali nemškutarji.

Sedaj imata besedo dr. Tavčar in ekselencen baron Schwegel. Nadejamo se, da se besedi ne odpovesta.

Zaključno besedo bomo imeli na vsak način mi.

Carinski tarif.

X. Smola. Čreslovina.

Doslej je tujemu lesu večinoma k nam vhod prost. Le od lesa za barve, od čreslovine, smole, terpentina in od furnirja je uveden avtonomni tarif, oziroma jako nizka ca-

LISTEK.

Leonova slavnost.

Rim, 3. marca.

Današnja slovesnost je bila ena onih prireditvev, pri katerih se prav očitno kaže velika ideja enote v vesoljnosti, katere zastopnica na zemlji je katoliška cerkev. Ti soči, ki so ta dan prihiteli v Rim, so glasniki te ideje, in otroci vseh narodov, zbrani okoli skupnega očeta, neso to idejo zopet iz Rima, da odmeva na vseh koncih sveta.

Naval na Rim je bil uprav nepopisen. Kdor si ni že prej zagotovil stanovanja, je bil brez strehe. Tako n. pr. so prišli romarji iz Berolina, a si niso o pravem času naročili stanovanja. Celo noč so bili brez strehe in so taval po širnem Rimu.

Nasi romarji so bili dobro spravljani in postreženi. Na kolodvoru jih je sprejel in pozdravil presv. g. knezoškof ljubljanski. Za 3. marec je bila že velikanska cerkev sv. Petra pripravljena, da ž njo praznuje sivi starček svojo srebrno poroko.

Avstrijci smo se zbirali od 1/8. ure dalje v Campo Santo. Če prideš na trg sv. Petra, greš pod levo kolonado dalje do vogla. Tam zadaj je stari avstrijski in nemški Campo Santo. Mor. de Waal nas je tam sprejel.

Ze od ranega jutra dalje se je ljudstvo

gibalo čez Corso Vittorio Emanuele in stranske ulice mimo Angelskega gradu. V Borgu je bila pa že prava gneča pešcev, tramvajev in neštevilnih kočij, ki so po bliskovito dirjale, da opravijo svoja številna pota. Zdelo se je, kakor bi se hotel ne le Rim, ampak ves svet izliti skozi ozki Borgo vun na široki trg pred metropolo krščanstva.

Mi smo se uvrstili v Campo Santo in šli skozi Sacrestio v cerkev. Med tem se je na trgu že zbrala mnogo tisoč glav broječa množica iz vseh krajev sveta najrazličnejših noš, uniform, talarjev, kut itd. Poleg visoke štule Armenca in Kopta si videl elegantne gospodične, poleg kranjskega Janeza sladkega Francoza ali veličastno korakajočega Spanca. Samo z vstopnico se je moglo priti v cerkev. To se glasi sicer čudno, a je čisto naravno. Bilo bi smrtno nevarno, ako bi se pri taki priložnosti ne natanko ogradil prostor te velikanske cerkve in spustilo vanje le toliko tisočev, kolikor jih ima v njej prostora.

Tudi italijanska vlada je računala s tem dnem. Mnogo vojaščin je poklicala v Rim, vsa cerkev sv. Petra je bila obdana od množic številnih vojakov, samo na trgu sv. Petra sta opravljala službo dva bataljona. Za nas vojaščin ravno ni bilo toliko treba, ker nismo prišli v Rim s sekirami, a da so bili vhod dobro zastraženi, kakor trdnjave, in da je vojaštvo puščalo le določene skupine

v cerkev, je bilo pametno in potrebno. Notri v cerkvi pa so vzdrževali red papeževi vojaki, nobelgardisti in Svicarji.

So nekaj posebnega ti papeževi »vojaki«. Od l. 1870 niso nosili več svojih krasno pisanih, romantičnih uniform, katere segajo še nazaj v poistično dobo srednjeveške teme. V skladiščih so ležale te pestré noše, ti stari meči, te helebarde, ti šlemi. A stari Leon je začutil mlado kri v svojih žilah, ko se bliža že svoji stoletnici. In poiskali so jih zopet, po vzorcu starih šlemov dali napraviti nove. In glejte čudo: Dne 3. marca letos je sivi Leon obhajal petindvajsetletnico svojega papeštva z vsem onim pompom, z vsem sijajem, kakoršnega so imeli nekdanji rimski papeži-kralji! Prvič čez triinšestdeset let v Rimu, v »odrešeni Italiji«!

Cerkev je bila drapirana z rudečim, zlato obrobjenim damastom. Sv. Petra stolica ne naredi na gledavca onega vtiska starodavnih, dragocenih, a od časa očrnelih marmornatih cerkva, kakor jih vidimo po vsej Italiji. Marmor je svetel, zlato je sveže, kakor bi bilo od včeraj. Blesk neminljivosti odseva z marmornih sten, s kasetiranega stropa in z veličastne kupole. A ta sijaj postane uprav čudovit, ko zasvetijo na stropu električne luči, razlivajoče z višine svoje solnčni svetlobi podobne žarke.

A bilo je preskrbljeno tudi za osebno varnost. Šestdesettisoč vstopnic je bilo iz-

danih za to slovesnost. Pri taki množici udeležencev je treba računati tudi z njih telesnimi potrebami. Zato je bil ves prostor v cerkvi z barierami razdeljen tako, da so bili vmes hodniki. V raznih oddelkih pa je bilo šest zdravstvenih postaj z rešilnimi organi, zdravniki in usmiljenimi sestrami, kateri so takoj vsprejeli v svojo oskrb vsakega, ki ga je oslabilo ali onesvestilo ne ravno kratko bivanje v toliki gneči. Ob deseti uri je bila največja cerkev na svetu tako napolnjena, da so morali zapreti vse uhode, in še na tisoče romarjev in Rimljanov, ki bi radi videli slavje svojega Leona, je moralo ostati zunaj.

Na tribunah so zasedli svoje prostore zastopniki raznih držav. Kdo bi jih vse popisoval? Imenujmo zaradi zanimivosti nekatere imena: Nadvojvodinja prestolonaslednica švedska, velika vojvodinja saksonska, knez Liechtenstein, lord Norfolk. Potem pridejo tribune za zastopnike rimske aristokracije, za generale redov, in v varedi, okoli »konfesije«, sedeži za škofe. Tudi Carpineto, rojstni kraj Leonov, je poslal številno deputacijo. Njihov Pecci jih ni pozabil. Iz svojih sredstev je daroval ravnokar njihovi posojilnici deset-tisoč lir kot jubilejen dar svojim revnim rojakom. Avstrijci so imeli svoj prostor na desni strani konfesije ravno pod robom kupole, na kraju, kjer je zboroval vatikanski cerkveni zbor. V krogu okoli konfesije so se vrstile druge narodnosti.

rina, ali je pa celo dovoljen prost uvoz. Vseled te prostosti pa je nemala industrija smole zelo propadla. Kedor se vozi po južni železnici od Semeringa naprej proti Dunajskemu Novemu mestu, pozna borove gojzde ob železnici. Te imajo, ali vsaj popred so jih imeli v prvi vrsti za dobavo smole. Ko je borovo drevo doraslo do 20 let starosti (svet je zelo gručast), ga obelijo, da iz njega izteče vsa smola, katera se potem prodaja v tovarne za napravo terpentinnovega olja, smolnega olja, tičjega lima in mazila. Drevo seveda se vse posuši, zato ga posekajo in podelajo v drva.

Vsled odprave carine na smolo udarjeni so ondodni gospodarji tako, da sedaj vseled tuje konkurence ne najdejo več pravega dohodka iz teh kultur. V varstvo te domače gojzde industrije bi se morala vsakako uvesti carina na tujo smolo.

Istotako bi se morala carina naložiti na čreslovino. V zadnjih letih prihaja silno veliko takozvane čreslovine od quebracho-lesa iz prekomorskih pokrajin, in zato je cena čreslovine sploh zelo padla.

V Nemčiji, pa tudi na Ogrskem, (pri nas na Kranjskem mi je znan v tem oziru le kraj od Škofje loke in ondote okolice), so imeli hrastove gojzde, katere so gojili le v ta namen, da so mlade hraste lupili in mlado kožo potem prodajali za čreslo. Vsled tuje konkurence pa se to ne splača več, zato opuščajo od leta do leta to kulturo.

Čreslovino rabi Nemčija silno mnogo. Leta 1900. je nemška usnjarska obrt potrebovala čreslovine za 33 milijonov mark, katere se je izplačalo 14 milijonov mark za domačo, 19 milijonov pa za tujo čreslovino. Zato se je začela v Nemčiji velika agitacija proti carine prosti uvožnji osobito quebrachochresla, katero je po nizki ceni ter škoduje ceni prave dobre čreslovine.

Quebracho da pa slabo čreslo, kar tudi to spriduče, da je v nemški armadi prepo-

vedano rabiti usnje, strojeno z njim. Preizkušnje so namreč pokazale, da usnje s tem čreslom strojeno, ni tako trpežno, kakor usnje, strojeno s hrastovo čreslovino, katero je tudi glede vlage dokaj trpežnejše.

Z ozirom na ugovor velikih usnjarjev v Nemčiji, ki trdijo, da potrebujejo quebracha za primes smrekovemu čreslu, je vlada določila srednjo carino t. j. eno marko na en kvintal.

Naslednje številke nam kažejo, koliko čresla sploh naša država izvažja in koliko ga vvažja od drugod.

V letu 1900. smo izvozili čresla za 6,404.000 kron, od katerega je šlo skoro vse v Nemčijo, namreč za 6.032.000 kron.

Uvozili smo pa čresla za 974.000 kron, največ iz Argentinije.

Deloma škoduje vsekako quebrachochreslo domači kupčiji, ker l. 1892. je prišlo k nam tega čresla 14.743 kvintalov, l. 1896. pa že 49.489 kv.

V malo letih se je torej ta uvoz potrojil.

Vsekako je torej vsaj deloma carino na tuje čreslo vpeljati tudi pri nas, saj za domačo usnjarsko obrt produciramo čez potrebo čresla.

Prav tako je potrebno carino vpeljati na smolo.

Doslej je bil uvoz tuje smole carine prost, vsled tega je prišlo posebno iz Ame-

rike toliko smole, da je cena naši smoli padla od 24 na 14 kron.

Ko je leta 1890. znašal uvoz tuje smole iz Amerike le 60.000 kvintalov, narasel je v letu 1900. na 278.000 kvintalov. Opravičeno torej naši gospodarji zahtevajo, da se na kvintal tuje ameriške smole naloži vsaj 3 gld. carine. Fr. Povše.

Papež in nadvojvoda Fran Ferdinand.

Dunajska „Informacija“ ve poročati, da je sv. oče sklenil podeliti nadvojvodi Franu Ferdinandu Kristusov red, najvišji red, ki ga podeljuje sveta stolica. Formalna notifikacija tega odlikovanja se izvrši v kratkem, bržkone ob povratku nadvojvode s potovanja. To odlikovanje bo brezdvomno z živahnim zadovoljenjem pozdravilo vse katoliško prebivalstvo v monarhiji, ker je gotovo poročstvo dobrih razmer naše cesarske hiše do svete stolice, in kaže, da Leon XIII. pozna in ceni izredne lastnosti in mišljenje našega prestolonaslednika.

Preosnova zborniškega poslovnika.

Redakcijski odbor velikega odseka za reformo poslovnika je izgotovil svoje delo in objavlja v raznih listih dotični elaborat. Glavne določbe v načrtu so naslednje: Odsek je sklepčen, če je prisotna več kot tretjina (doslej polovica) članov; s tem se hočejo izogniti doslej običajni nesklepnosti. Prvo branje vladnih in od gospodstva zbornice došlih predlog se vrši le tedaj, če temu pritrdi dvetretjinska večina. Pri samostojnih predlogih more predlagavec isto zahtevati. O tem predlogu mora zbornica razsoditi tekotom 24 ur po razdelitvi predloga, in sicer brez debate. Pri samostojnih predlogih odsekov odpade vselej prvo branje. Drugo branje more odpasti le tedaj, če obstoji načrt iz enega samega načrta. Stvarni popravi se morajo omejiti le na dejstva in ne na nazore predgovornikov. O nujnih predlogih stavi redakcijski odbor sledeče navzete: O predlogu, naj pride na dnevni red kak drug predmet, se mora glasovati takoj v isti seji. Za utemeljitev nujnosti dobi besedo samo predlagatelj, nato se mora brez debate takoj preiti na glasovanje. Nujnost je sprejeta, če glasujeta zanj dve tretjini. Glasovanja po imenih so nedopustna pri golih formalnostih. — Interpelacije morajo biti natienjene ter se take razdele med poslance. Če zahteva 50 poslancev, se morajo prebrati tekotom seje. Interpeliranec mora tekotom šestih tednov odgovoriti na interpelacijo ali pa povedati razloge proti odgovoru. Te določbe doslej ni bilo. Razprave in odgovori na interpelacije v bodoče ne bo. Zbornica bo razsodila le o tem, če se odgovor vzame na znanje ali ne.

Kongregacijska debata v francoski zbornici.

Francoska poslanska zbornica je te dni završila proračunsko razpravo ter prične v ponedeljek z debato, ki je že davno zaželeno pričakujejo vsi francoski krogi in ki jo bo paznim očesom zasledovala vsa evropska javnost. V razpravo pride namreč odsekovo poročilo o kongregacijah, oziroma o prošnjah redovnih predstojništev za avtorizacijo. Najprej pride v razpravo poročilo o 54 moških kongregacijah, o ka-

terih želi vlada in odsak, da se jim odreče avtorizacija. Mej temi so, kar z največjim veseljem naglašajo vsi židovsko-framasonski listi, tudi redovniki, v kojih oskrbi je svetovnoznana božja pot v Lourdu, ki bodo torej prej ali slej morali ostaviti svoje dosedanje bivališče. Vsa razprava bo trajala nekako do velikenoci. Oglašenihi je že 25 govornikov. Socialistiška radikalna skupina bo zahtevala od vlade, da stavi povodom razprave vprašanje gledé zaupnice, ker se boji, da ne bi Etiennotova skupina konečno glasovala proti vladnim predlogom.

Velika stavka na Nizozemskem.

Na Nizozemskem so z zadnjim dnevminulega meseca stopili v stavko z malo izjemami vsi prometni delavci. V ladijedelnicah in na vseh državnih in zasebnih železnicah počiva velik del delavstva. Pripomniti pa treba, da igrajo pri tej stavki običajne zahteve po zvišanju plače in skrajšanju delavnega časa le postransko ulogo, in da je ves boj vprizorjen le proti vladi, ki jo hočejo na vsak način strmoglaviti. V tem boju pa uživajo soc. dem. kot vodje stavke popolno podporo od strani liberalcev; to pa radi tega, ker se sedaj ne morejo pozabiti poraza pri zadnjih volitvah, ki so jim izpodnesle ministerske stolce in pripomogle na vrhunec katolikom in protirevolucionarnim protestantom. Da prepreči še večje zlo in pred vsem generalno stavko, je vlada te dni predložila zbornici tri zakonske načrte, ki merijo na to, da se prepreči nadalnje še občutnejše oviranje javne prometne službe. Načrt mej drugim določa ječo šestih mesecev za vsakogar, ki bi brez pravega povoda ustavljal delo, za voditelje in organizatorje stavke pa ječa do 4. let. Tem predlogom je sicer v zbornici zagotovljena zmaga, ki pa ne bo imela traj. vspeha in torej vlada dobro ve, da se bližajo še kritičnejši časi.

Razmere mej Francijo in Abesinijo.

Razni izvenfrancoski, posebno nemški listi so pred nedavnim poročali, da so razmere mej Francijo in Abesinijo postale zelo napete, ter so celo trdili, da je neguš Menelik ukazal francoskemu poslan. Lagardeju, da naj hitro zapusti Abesinijo. Iz tega so izkovali „dejstvo“, da je mej Francijo in Menelikom moral nastati oistro nasprotje. Dne 20. febr. pa je v ministerskem svetu francoskem prebral vnauji minister Delcassé brzojavko poslanika Lagarde, v kateri ta pravi, da odnošaji med njim in Menelikom še nikdar niso bili tako priarčni nego so zdaj. Komu naj se pač verjame? Vsekakobota „priarčnost“ takoj izginila, ko se pokaže, da Francija išče v Abesiniji le svojih koristi in da to poslednji ne bo v nikako korist.

Položaj v Južni Afriki.

Povodom odhoda Chamberlainovega iz Južne Afrike smo že povedali, da v Južni Afriki ni vse tako, kakor dopovedujejo svetu angleški listi. Zasebna poročila pripovedujejo vse druge reči. Po teh vesteh je položaj v Južni Afriki silno nevaren. Noben Bur ne veruje sladkim besedam in zagotovilom Chamberlaina, ki je dejal Burom, naj le žive z Angleži v priarčnih odnošajih, saj Anglija ne pozabi svojih prijateljev, marveč vedo, da se je Chamberlain le zaradi tega laskal

Burom, ker se je bal za svojo kožo, dočim je naglo obrnil ščit, ko se je čutil varnega v krogih svojih vestih lojalistov, še na slabše se pa obrne, ko se vrne nazaj v London, kakor sploh Anglija ni izpolnila šeniti ene svoje dolžnosti nasproti Burom drugače nego na papirju in v besedah za svojo kožo boječega se kolonialnega ministra. Ta koža je bila tudi zores v veliki nevarnosti. Poskušenihi je bilo namreč več atentatov na Chamberlaina in tudi na kapekega guvernerja Milnerja. Največji lastnik rudokopov, žid de Beers, je zastrupljen. Najbolj se upirajo Buri kapeke kolonije. Zdaj se že naba-jajo v Južni Afriki vsi burski generali in vse kaže, da se v kratkem pojavi mej Buri novo, dobro organizirano gibanje, ki ga Angleži ne bodo veselili.

Iz brzojavk.

Nižje-avstrijski deželni zbor se ne snide pred veliko nočjo. Na tozadevno naznanilo namestnikovo vloži odbor novo prošnjo. — Nagodbena razprava. Vlada upa, da bo nagodbena razprava dovršena najpozneje koncem julija. Potem se prično takoj obravnave glede obnovitve trgovinskih pogodb. — V ogrski zbornici je včeraj izjavil poslanec Gohany, da stoji minister Fejervary z enonogo v pokoju, z drugo pa v grobu. Vladinovci so pri teh besedah demonstrativno ostavili zbornico. — Italijanski minister Branca umrl. V Neapolju je umrl bivši minister za javna dela v Rudinijevem kabinetu, Ascanio Branca. Bil je poseben strokovnjak v finančnih vprašanjih. — Poraz marokanskih vatašev. Iz Feza javljajo uradni viri, da je bil dne 27. m. m. pretendent z vataško armado popolno poražen in se je moral umakniti v gore. Vojni minister je ugrabil njegov tabor z vso zalogo. Ča je le res! — Avstro-ogrski konzulat v Mitrovici. Sultanova vlada je ugodila prošnji avstro-ogrške vlade, da se v Mitrovici ustanovi konzulat. Tja pojde konzul v Baru vitez Zambur. Tudi Rusi imajo že ondi svojega konzula. — Francoski proračun odobren. Zbornica je včeraj s 371 proti 83 glasovom odobrila ves državni proračun. — Sultanin amnestija. Sultan je pomilostil baje že 400 političskih kaznjencev.

Cerkveni letopis.

Slavnostni govor

o priliki petindvajsetletnega vladanja papeža Leona XIII. dne 3. marca 1903.

Govoril v ljubljanski stolnici kanonik g. dr. Andr. Karlin.

(Konec.)

Proti navalom državne anarchije pa je naperil papež Leon okrožnico: Im mortale Dei (1. novembra 1885) o krščanski državi, še prej pa okrožnico: Diuturnum (29. junija 1881), v kateri kaže, koliko veljavo, moč in oblast si pridobi žezlo svetnega vladarja, ako se naslanja na božjo avtoriteto, in mlo vabi vse vladarje, naj sodelujejo s katoliško cerkvijo.

In njegov glas je segel v kraljevo in cesarske palače, v konstitucionalne in ljudovladne države in zveza posamnih vladarjev z rimsko stolico, popej že tako rahla, se je iznova okrepila in utrdila. Danes ob petindvajsetletnici je skoro ni države — niti krščanske, niti drugoverske — ki bi ne imela svojega diplomatskega zastopnika na papeževem dvoru.

Vse te navedene okrožnice, ki urejujejo viharni tok časa in ga vodijo v pravo strujo, hkrati dokazujejo čudovito, vseobsežno in časovne razmere nadkrijujočo državniško modrost današnjega jubilarja. Že zato smemo pritegniti onim, ki Leona XIII. nazivljejo »sekularnega« papeža, ne le po letih ampak po duhu in delih njegovih.

Zgodovina 19. stoletja ga bode po pravici nazivljala: Lumen de coelo, luč z neba, ki je ozarjala vesoljni svet s čudovito modrostjo in spretnostjo.

Poleg tega pa ne smemo zabiti njegove višepastirske skrbi za posamne narode. Takoj po nastopu vladanja je obnovil cerkveno hierarhijo na Škotskem. In ko so naši vojaki kmalu nato zadržali meje Bosne in Hercegovine, se je ondi dvignila iz razvaline turškega gospodstva nova razdelitev cerkvenih mej po posameznih škofijah. Hkrati pa je blagoslovljala papeževa roka mučno delovanje misionarjev po razglatih pokrajinah Afrike. Kdo ni čul o slavnem francoskem kardinalu Lavigeriju, ki je s svojimi »belimi brati« prodiral bolj in bolj v osrčje solnčne Afrike pa tudi v sroce nesrečnega Kajnovga rodu in ondi odpravljaj in zatiral človeštva nevredni madež sužnost? Slovanskim narodom je zasvetilo novo veselje z okrožnico: Grande munus (30. sept. 1880). Ž njo se je določilo, da se odslej praznuje vsako leto po širnem svetu praznik naših blagovestnikov sv. Cirila in Metoda s posebnimi duhovskimi molitvami in s posebno sveto mašo.

Pride čas, ko naj vstopi papež. Vse čaka nemirno, nestrpno. Kakor valovito morje se giblje množica in neprestano, sicer zadržano, a vendar nezadržno vrši po baziliki. Raznesel se je glas, da je vsled nagle izpremembe vremena — začelo je čez noč deževati — papež obolel. »Ne bo ga! Zdravnik mu je prepovedal iti iz sobe!« Taki glasovi se slišijo, in hipoma zašumi mrmranje neizpolnjene nade skozi cerkev. Zdaj pa se zazdi komu, da je opazil pri vatiškanskem vhodu gibanje slovesnega spreveda. »Živel papež!« zagromi na hip po cerkvi. Vse se obrne tje k vhodu, kjer ima priti, a zaman — ni ga! Zopet nestrpno pričakovanje. Ali bo, ali ne? To se ponavlja večkrat, in napetost raste od minute do minute.

Med tem pa se je v Vatikanu že zbralo spremstvo papeževo: kardinali, škofje, prelati. Navzočih je 43 kardinalov, mej njimi Gruscha, Pužyna, Steinhuber. Presenetljiv je pogled na ta zbor: večinoma so stari, od teže let upognjeni možje. Kontrast med temi častitljivimi možmi duha in duševnosti in med slokimi, visokimi gardisti dela vso skupino še bolj slikovito. Z dvorišča svetega Damaza čez stopnice muzejske, skozi vodsko in kraljevo sobano, stopajo v kapelo »dalla Pietà«, kjer čakajo papeža.

Ob enajstih pride sveti oče, in ves sprevođ se pomika slovesno v cerkev sv. Petra. Impozanten je ta vhod. Trombettieri igrajo

Longhijevo koračnico, in z loggie zapoje zbor »Tu es Petrus«. A to se sliši le en hip. Komaj zagleda možica svetega očeta, zgrmi po vsej baziliki z oglušujočo silo: »Živel papež — kralj! Živel Leon! — Klic, ki se ponavlja brez konca v vseh jezikih.

Papež Leon je pa tudi prikazen, ki zasluži tako čaščenje. Sedia, na kateri ga nosijo, je nova, dar vatiških odličnjakov. Obraz mu je bleđ, kakor iz voska, belejši, nego po navadi. Beli talar dela postavbo še bolj eterično. Na glavi pa nosi papež novo tiaro, dar vsega sveta k temu častnemu dnevu. Tiara ima tri krone iz najčistejšega zlata, izdelane z največjo finostjo. Po vsem svetu so se nabirali prispevki za ta pomenljivi dar — lahko rečemo, da je človeštvo kronalo svojega očeta na novo. Papež je ginjen: svetle oči se mu še bolj bliskajo kakor po navadi; blagoslovljajoč pride do konfesije, odkoder gre k svojemu sedežu, da asistira sveti maši.

Pontificira francoski kardinal Langénieux; asistirata mu en vatiškanski in en lateranski kanonik. Petje vodi maestro Perosi. Glasba je izbrana iz najsijajnejših točk klasičnega sloga. Kyrie, Gloria, Credo, Agnus Dei so iz Palestrinove »Missa Papae Marcelli«, Sanctus iz »Missa brevis« istega skladatelja, Graduale Viadanov. A Perosi je hotel kar najčastnejši nastopiti prvič kot pevovodja najslavnejšega pevkega zbora pred zastopniki vsega sveta. Zložil je dve skladbi: »Be-

nedictus« in »Oremus pro Pontifice nostro Leone«. Zlasti zadnja je klasično delo prve vrste, polna neizrekljive miline. In proizvajanje? Zbor je velikanski. Združili so se vsi najboljši rimski pevci. Samo dečkov je 62 iz raznih zavodov. Perosi je danes nekoliko nervozen. Z mladeniškim ognjem, energično in s strastno silo vodi svoj zbor in večkrat se sliši skozi harmonijo krepak udarec po pultu.

Dolgi obred ni utrudil papeža. Z lahkim korakom gre na sedijo in s krepkim glasom, smehljajočega obraza ter s slovesno razprostrtimi rokami da apostolski blagoslov. Ob poldrugi uri popoldne je ves obred končan, in zopet neso papeža skozi cerkev, kupola pa odmeva zopet od nepopisnih klicev, ki se zlivajo v viharno šumenje.

Zvečer je bil Rim razsvetljen. Cerkve in katoliški zavodi so storili vse mogoče, in so res krasno razsvetili svoja pročelja. A tudi sploh po mestu je bila razsvetljava nepričakovano številna in lepa. Vidi se sploh, da veljava papeštva raste. Ne le oseba Leonova, ampak duh, ki vlada v papeštvu, zopet kliče človeštvo nazaj v očetovo hišo.

Avstrijci so imeli zvečer sestanek v Palazzo Venezia, kateri je avstrijska last in kjer biva naš poslanik pri Vatikanu. Navzoča sta bila tudi knezoškofa ljubljanski in šent-hipolitaki.

Namen svetega očeta je bil jasen: hotel je svoje vernike še bolj vzpodbuditi, naj priporočajo slovanske rodove slovanskimi blagovestnikoma, da po vstajni naši molitvi in njujini priprošnji tem prej dosežemo versko edinost vseh rodov matere Slave. Kdo ni navdušenja strmel ob onih proroških besedah, katere je izgovoril Leon XIII. slovenskim romarjem dne 5. julija 1881. rekoč: *Divino quodam consilio Slavorum genus ad singularem munera expectatum videtur: Zdi se, da je slovanski rod po božjem načrtu za posebne namere odločen. Kdor je čul te besede, jih izvestno nikdar ne pozabi, v svesti si bode, da naši zgodovini še ni napočil zadnji večer.*

Pri vseh naporih pa sveti oče nikdar ni pozabil, da je namestnik Kristusov, da mu je prva naloga: vernike voditi h Kristusu. In kakor da bi nam hotel olajšati pot do Kristusa, kazal je pogosto, zlasti pa ob sedemstoletnici njegovega rojstva na ubogega, ponižnega, tako ljubeznivega svetnika Ašiškega, ki bodi zlasti današnjemu svetu pretresljiva pridiga krščanskega življenja, bodrilen zgled, po katerem bogatini in reveži srečno dospo preko posvetnih zablod in blesteh izkušnjav do srečnega mira in srečne zadovoljnosti v Kristusu Jezusu.

Da, h Kristusu je vodil svoje ovčice veliki Leon XIII., k škofu naših duš je navajal omahljivce in dvomljivce, krivoverce in razkolnike — toda po mili priprošnji Marijini. Kdaj se je bolj priporočala molitev sv. rožnega venca, nego pod slavno vlado Leona XIII.? Zadnjih petnajst let jo je priporočal v posebni okrožnici vselej pred praznikom sv. rožnega venca, zapovedal, naj jo molijo meseca oktobra vsak dan po vseh župnijskih cerkvah, naj kličejo verniki kraljice sv. rožnega venca v lavretanskih litanijskih priprošah, naj se širi ta molitev po družinah od dne do dne, da čim prej privede vse družine po Mariji zopet h Kristusu. Da, po Mariji h Kristusu! Kaj drugega je pač rožni venec, nego kratak životopis našega Zveličarja, zapleten v češčenje Marijino? Kdor ga moli, je Kristusov, kateremu bodi čast in hvala vekomaj!

Kako je madajle gorelo Leonovo srce za razširjenje, vednosti in znanosti v katoliški cerkvi! Še pozna leta življenja, o katerih pravi sv. pismo, da človeku ne ugajajo, si je ohranil vedrega duha, ki je snoval himne in ode za razne pomenljive prilike. V večnem mestu je ustanovil šolo za višjo izobrazbo v leposlovju, odredil stolico staroslovenskega jezika. In kako je pomnožil vatikansko knjižnico, ki je in ostane glede na zgodovinsko važnost prva na svetu! Vatikanski arhiv je otvoril ne le krščanskim ampak tudi drugoverskim učenjakom v svesti si, da objavljeni zgodovinski viri rimski stolici ne le ne bodo v sramoto, ampak v čast in priznanje, bodo pa tudi razpršili in uničili razne klevete, katere so enostranski zgodovinarji napisali proti rimski stolici.

Poleg tega javnega delovanja nam je zlasti Avstrijem treba omenjati tesne zveze, ki je vladala do danes mej Vatikanom in prestolom našega presvetlega vladarja. Znano vam je, da se je vseh veselih dogodivščin v naši slavni vladarski rodbini, rekel bi, z neko posebno pristranostjo udeleževal sveti oče Leon XIII. Kadar pa je bilo treba tudi našemu presvetlemu vladarju prijeti za kupo greknosti in bridkosti in jo — kar smo, žal, večkrat doživeli — izpiti do dna, tedaj je bil vatikanski starček gotovo prvi, ki je sočutno vlival tolažbo v ranjeno vladarjevo srce, da ni izkravalo, ampak se zopet začelo ob zavesti milostnega nauka naše vere, da Bog vsakogar tepe, koga ljubi, in navdaja z bridkostjo, katerega je za svojega izvolil.

In če tron in oltar drug drugega podpirata, branita, tolažita, varujeta, se bo gotovo sreča, mir in zadovoljnost uselila mej narode.

Velečislani poslušavci! Čas mi je postavil meje, da ne smem nadalje razvijati pred Vami orjaškega delovanja našega slavljenca. A že iz teh podatkov razvidite, da govorim v slavo poglavarju katoliške cerkve. Da, katoliški o je delovanje Leonovo: obsegajoče vse narode, vse ljudske slojeve, vse življenje posamnikov, vse panoge človeškega napredka in omike. In če dodamo še misel, da je zasel Petrovo stolico ob času, ko stopajo navadni ljudje — in to zdravi in trdni — v zaslužni pokoj, Leon XIII. pa je vstrajal na svojem prestolu četrto stoletje v neprestanem trudu in naporu, mu iznova prisodimo besedo evangelijsko: *A Domino factum...* Po Gospodu se je to zgodilo in je čudovito v naših očeh.

Mi katoličanje spoštujemo v rimskem papežu vrhovnega očeta vse neštete katoliške družine.

Zato nam danes ob izrednem slavlju petindvajsetletnega vladanja očetovega vha-jajo misli in želje tja dol v večno mesto, kjer naši zastopniki, združeni z nebrojno množico vernikov v svetem navdušenju kličejo: Leonu čast, Leonu slava!

Tem bolj pa se nam ogreje srce, ako si obnovimo v spominu viharje, ki so butali

ob Petrov dolnič zadnjih 25 let. Razljučeni valovi so pretili, da zagrnejo v propast dediščino Kristusovo. Javno se je govorilo in pisalo v Rimu, da s Pijem IX. lega v grob zadnji papež. Toda Gospod, ki je ustanovil svojo cerkev na skalo, je prav v tej burni dobi nevernosti in sovraštva, v dobi negacije in anarhije postavil na krmilo Petrovemu čolnu moža, ki je, oropan vse posvetne oblasti, razvil čudovito moralno moč nad človeštvom, ki je vršil svojo nalogo tako, da z življenjem in delovanjem ob petindvajsetletnici nad seboj in nad cerkvijo izkuša resnico besede Gospodove: *Et portae inferi non praevalerunt*. In pekliška vrata je ne bodo premagale.

Lumen de coelo! Luč z neba! Ta pridevek je nadela sedanjemu papežu stara prerokba.

In po pravici. Luč z neba odseva v njegovem umu in življenju, v njegovih delih in uspehih.

Zato ga zlasti v teh dneh časte in proslavljajo ne le verniki, ampak tudi drugoverci in podajajo odkritosrčne znake svojega spoštovanja.

Očetova čast je otrokom veselje. V tej radosti pa ne pozabimo tudi otroške hvalečnosti.

Ob tem slavlju ponovimo zopet zvezo s svojim duhovnim očetom, ponovimo zvestobo rimski stolici, rimskemu papežu. Naj sika je jeze klevetniki krščanstva, naj blatijo nevesto Kristusovo v besedi in pismu, naj grdi in obrekujejo škofo in duhovščino, naj se znašajo celo nad namestnikom Jezusa Kristusa, slavnim Leonom XIII., nam ne bodo vzeli vere v Zveličarja, niti zvestobe do rimskega papeža. Pomlji krilate besede velikega milanskega škofa Ambrozija: *Ubi Petrus, ibi ecclesia*. Kjer je Peter, tam je cerkev, smo in ostanemo rimski stolici zvesti do zadnjega vzdihljaja. V zvezi z duhovniki in škofom smo in ostanemo verni člani velike svetovne družine: edine, svete, katoliške in apostolske cerkve, vedno zvesti otroci namestnika Kristusovega rimskega papeža.

Slavnoznan irski državnik Daniel O. Connell je obelil na potu v Rim. V severni Italiji ga za smrt previdijo. Pred smrtjo pa je izustil tele pomenljive besede: „Moje truplo v domovino, moje srce pa v Rim.“

Tem plemenitim besedam ne vem drugega dostaviti nego to, da lepše častitke za današnjo slavnost ne moremo podati visokemu jubilarju v Rimu nego priznanje zvestobe apostolskemu sedežu, zvestobe rimskemu papežu do zadnjega izdihljaja. V tem smislu kličim v svojem, in v imenu Vas vseh navzočih vernikov: Leonu čast, Leonu slava!

„Tudi žrtev razmer.“

(Odgovorna napad „Narodov“).

„Slov. Narod“ je nasul v svoje predale članek z naslovom „Tudi žrtev razmer“. Slovo potrpečljivosti treba ubogemu čitatelju „Narodovemu“, preden prežveči vso zlagano neumnost. Pripoveduje namreč, da je nekdanji trnovski kaplan Rudolf v Trnovem pri li. Bistrici ustanovil posojilnico in gospodarsko društvo ter sezidal društveno hišo. To so liberalci „Narodovi“ že stokrat povedali. Ker so si pa izvolili za napade na mozo osebo markantni naslov „Tudi žrtev razmer“, tedaj moram odgovoriti.

Žrtvi, pravite, sta kmeta Ovčaneč, bivši nadžupan, moj iskren prijatelj France Benigar iz Trnovega štev. 54 in Oštar Jožef Batista iz Vel. Bukovice štev. 13. To sta moža, kakršnih liberalci zaman iščete v svojih vrstah. To sta bila moja generala. Pomeli smo vas, liberalci, vselej imenitno in korenito s pomočjo teh dveh. Da sem ostal jaz v Trnovem, ne bi bila gledala danes Amerike. Liberalci, vi ste se bali teh dveh mož, ker sta kurila ogenj med kmeti. Zalibog, da jaz nisem izvedel za njih namene. Bila sta najplemenitejša kmeta ondote uboge raje, kar je še ostalo izpod kopit neusmiljenih sesalk kmetakega rodu. Vi, ki ste skrpicali laži za „Narod“, povedali ste vsemu svetu, da sta samo dva kmeta še ostala dobra, obvarovana pred kremplji glasovitih oderuhov, eden v Trnovem, drugi na Vel. Bukovici. Teh niste dobili v svojo pest. Tedaj je imel „dober nos“ kapelan, da je ta dva našel izmed 8000 duš uboge raje domače, katere ste neusmiljeno molzli in drli.

Vi, ki niste trpeli za denar, ki ga vživite, vprašam vas v pričo vsega ondotega ljudstva, odkod prihaja, da se vi zavzimate za dva človeka, ki sta vam bila najhuje sovražna? — Da ne boste javnosti slepili, zato nekaj pojasnila.

Kmeta Ovčaneč in Oštar sta šla v Ameriko zato, pravi „Narod“, ker sta garantirala meni, tedanjemu kapelanu v Trnovem, za nekaj tisoč gold. posojila pri „Ljudski posojilnici“. Strašansko brezno slika „Narod“ svojim bralcem, kamor sta zabredla ta dva nesrečnika, ki sta se jim še le sedaj jela

smiliti, ko jim ne moreta več politično škodovati. „Narod“ pa v celem dolgem dopisu ni povedal, koliko sta morala plačati ali koliko sta zgubila. Povem tedaj jaz in povedati more cela trnovska župnija, da nista ne enega novčiča trpela Ovčaneč in Oštar zato, ker sta garantirala za posojilo par tisočev tedanjemu trnovskemu kapelanu Rudolfu. Bilo je v mojem premoženju dovolj garancije za dano posojilo.

Dne 8. avg. pret. leta podpisala se je pa kupna pogodba, s katero je prevzelo ondoto „Gospodarsko društvo“ vse moje imetje in je kupna svota pokrila popolnoma vse moje dolgeve, torej tudi tiste zneske, za katere so moji poroki garantirali. Očitno so tedaj vsi moji poroki s kupnim pismom bili razbremenjeni. Če je vknjižba na porokov premoženju ostala, ne more imeti ista nobenega pomena in ne pomeni nobene škode. Če se ni še intabulacija izknjižila, mora se vsekako izbrisati. „Narod“ tedaj tudi ni mogel povedati v vsej svoji indiskretnosti, koliko je kdo garantov po garanciji oškodovan. Trpel pa ni nikdo ne vinarja.

Če sta šla imenovana posestnika v Ameriko, nista šla zavoljo tega, ker sta kaj izgubila, marveč kakor drugi gredo, valed pomnkanja zaslužkov. Da ni bila ustanovljena posojilnica v zadnji uri, moralo bi iti na tuje na stotine posestnikov, in šlo jih je itak mnogo, katerih posojilnica od oderuhov oskubenih ni mogla več rešiti.

Dopisniki „Slov. Naroda“, vi imenujete odisla kmeta Ovčaneč in Oštara „žrtvi razmer“. Pojdite v trnovsko posojilnico, naj vam odpro knjige posojil, in brali boste žrtve vaših očetov, ki so ubogo kmetskako raje molzli do mozga in krvi! Z vednimi dopisi hočete razkriti vsemu svetu, kdo so bili vaši očetje. Vi se ne morete več nadaljevati mesarskega klanja ter pobirati 50% za posojen denar, in točite debele solze po minulih časih. To vas peče in grize. Zato sem jaz „žrtev vseh žrtev“.

Da, gospoda, jaz sem žrtev, pa v drugem pomenu, kakor ga vi umejete. Ali se ne spominjate več, kako ste nekoč sami pisali, „da je kaplan Rudolf v svoji preveliki gorečnosti žrtvoval sebe in vse svoje imetje za klerikalstvo“.

To sem hotel povedati na „Narodov“ pamflet, ne v svojo obrambo, ker mi je ni potreba, marveč, da sem pokazal ljudi, ki nimajo drugih zaslug, nego da so otroci bogatih oseb. Naj bi se skrili in molčali, da se jih po imenu ne pove. „Narod“ mi pravi, da sem grešnik. Malovrh, dr. Tavčar in vsi bistriški mogotci, če ste vi brez greha, pa me kamenjajte. — In take lopovske laži je ponatnil tudi „Gorenjec“. Sram jih bodi!

Čatež ob Savi 20. febr. 1903.

Alojzij Rudolf, župnik.

Glasi iz Češke.

Češka hranilnica — in njene sestre.

V Pragi, v Ferdinandovi tčidi, zraven kavarne „Slavija“, nasproti „Narodnemu Divadlu“, stoji mogočna stavba: „Böhmische Sparkasse — Česka spořitelna“.

Češka hranilnica so jo menda zategadelj imenovali, ker so v nji z milijoni čeških peněz gospodarili izključno le Nemci in židi ter vsako leto s polnimi rokami sipali za nemške in pomembujoče namene. Nasproti „Narodnemu Divadlu“ je bila ona res velika nasprotnica češkega naroda, dasi si je pridevala tudi ime „česka“. (Tako je tudi v Gradcu mogočna stara hranilnica, ki se menda tudi zato imenuje „štajerska“, ker ima vsaj dve tretjini hipotek prve in druge vrste na spodnještajerskih zemljiščih, pogoltne tako slovenskim hranilnicam „smetano“, daruje pa veliko tisočakov le za pomembovanje Spodnještajerske. Koliko pa je na ljubljanski kranjski hranilnici kranjskega, bodete v Ljubljani sami najbolj vedeli).

Te „stare posojilnice“, mogočne so, a niso več v duhu časa; kar se tiče napredka, prehitela jih je že vsaka vaška Raiffeisenovka. Po pravici se „stari“ očita posebno sledeče:

1. Ker je njih jamčenje le o mejenem, ne morejo dati drugega gotovega zagotovila varnosti vlagateljem, kakor svoj rezervni z ak la d: denar in državne papirje, ki se, kakor znano, kaj lahko spreminjajo. Pri Raiffeisenovkah pa jamčijo vkladateljem v prvi vrsti neomejeno kmečka posestva, katerih „rja in molje“ ne sjejo tako lahko.

2. Skoraj nečuvno v naših časih pa je, da je mali hranilniški odbor velikanskega zavoda tako rekoč neumrjoč! Vedno isti gospodje! Če je novega odhronika treba, pokliče se le oži somišljenik! Ti volijo tudi nadzorništvo (kuratorium), ti sami delajo račune in jih sami revidirajo. Reče se sicer,

da so pod nadzorništvom države, da je deželne vlade predsednik nekak „general-prokurator“! „Tega pa jaz že, če sem v taki hranilnici, uženem!“ si misli marsikdo. — Bodi že to kakorkoli, resnica je le: uprava teh posojilnic je zaostala in ni več primerna napredku časa!

Nemško zlato trdnjavo, imenovano „Böhmische“, je zadnje dni zadela zanimiva osoda. Dne 20. februarja v jutro je navrelo iz okolice prasko nad 2000 ljudi pred „Česko posojilnico“ in tako traja to dalje. Ferdinandova tčida je prenapolnjena ljudi. „Polcajti“ peš in na konjih vzdržujejo red. Po 100 ljudi naenkrat se pušča v posojilnico. Vsi hočejo svoj denar nazaj! Na dan se povprek odpravi 1500 strank. Uradijejo do pozne noči! V 12 dneh se je izplačalo že 24.000.000 kron, in še vedno čaka vsak dan več ljudstva pred hranilnico na svoj denar! Kak bode to konec, se ne dá niti slutiti! Vzrok tega runa je skoro gotovo ta, da hočejo Čehi spraviti češki denar v češke zavode.

Denarni zavodi v Pragi.

Ker že o denarju govorimo, ostanimo še malo pri tem predmetu. Koliko je v Pragi peněz? To je res čudovito! Razven velikanske „Börse“, nove „Tržnice“ in velikih dveh hranilnic („češke“ in mestne) našel sem pet velikih „Bank“ (Slavia, Zivnostenska, Průmyslova, Union, Deželna) in še zraven teh 15 malih „bank“ (amčarska). Te vse tudi vloge prejemajo in deloma do pet odstotkov obrestujejo. Poleg tega pa je v Pragi sami 24 posojilnic (Raiffeisenov) skoraj v vsaki večji ulici, in če se še, kakor nameravajo, pridruži nekaj predmestij „Veliki Pragi“, bode posojilnic nad 30 v Pragi sami. Zraven imajo Nemci v Pragi še posebej „Centralo“ vseh nemških hranilnic in združg in tri Raiffeisenovke v mestu. Kako ogromno bogata je češka dežela! Umevno pa je pač tudi, če v enem teh zavodov kaj „poka“, da se tresejo tudi ostali; saj so si večinoma v zvezi, in denar, ta je v prvi vrsti internacionalen!

Še enkrat pokor voditeljem farnih matičnih knjig!

V teku enega leta skončala se je oni teden — 25. februarja — v Pragi sami že peta pravda zavoljo „talšovanja“ plemstva z obzodb Jožefa Mejtaškega na tri leta težke ječe. To so vam bili genealogi! Nahlitli so se župnikom, da so jim ti izročevali stare matične knjige. V te se je „vdelalo“ staro plemstvo, potem so se tirjali kratni listi in na podlagi teh je dobil marsikateri „nazaj“ zgubljeno plemstvo svojih pradedov! Sedaj neki mnogo čeških župnikov še svojih gg. kaplanov ne pusti več do matičnih knjig, tako so jih zbrihtali — „genealogi“!

Dnevne novice.

V Ljubljani 7. marca.

Papežev jubilej in deželni zastop. Valed brzojavnega čestitanja Njegovi svetosti papežu Leonu XIII. povodom 25. obletnice kronanja, odgovoril je kardinal Rampolla deželnemu glavarju sledeče: „Summus pontifex laetissime accepit humanas ac pias gratulationes comitiorum ducatus Carniolae, quibus testem praecipuae benevolentiae apostolicam benedictionem impertit.“

Iz Rima se je povrnil sinodi presvetli g. knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič. Jutri bo imel pontifikalno sv. mašo v stolnici kot sklep cerkvenih slovesnosti papeževega jubileja.

Mašnikovo posvečevanje. Danes zjutraj je podelil premil. g. knezoškof ljubljanski dr. Anton B. Jeglič diakonu in katehetu v Kočevju d. g. Karolu Grossu prezbiterat.

Župnijski izpit so delali od 2. do 6. t. m. pred izpraševalno komisijo v Trstu ter bili aprobirani naslednji čast. gospodje: I. Budin, duh. pom. v Trstu; Fr. Cvejn, kurat v Borstu; Jak. Čemazar, kapl. v Obdini; Iv. Flego, ekspozit v Lokvi pri Divači; Jos. Habat, ekspozit v Podgorji; Pet. Šveglj, župn. upravit. v Movražu. Istodobno sta aprobirana g. Šim. Frulič, župnik grdoseljski in p. Emilijan Dovgan, frandiškan v Pazinu učiteljema za veronauk na srednjih šolah; a kurat v Krašici d. g. Iv. Vranjac, usposobljen veroučiteljem na ljudskih šolah.

Poročil se je g. dr. Gustav Gregorin, odvetnik v Trstu z gđ. Rozo Ongaro.

Družba sv. Cirila in Metoda in baron Rieger. Družba sv. Cirila in Metoda

je poslala „Ustrédni Matici školski“ v Prago naslednjo sozljajnico: „Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani žaluje ob krsti velikega češkega sinu, Vašega prvega staroste dr. Františka Ladislava svob. pana Riegra. Prvomestnik T o m o z u p a n“

K „slov. kršč.-socialni Zvezi“ so dalje pristopila društva:

35. Bralno društvo Sv. Jurij ob Ščavnici.

36. Katol. delavsko društvo v Preski.

37. Bralno društvo v Žreh.

38. Kat.-slov. izobraž. društvo v Mengšu.

Hranilnica in posojilnica v Velikih Laščah je začela poslovati. Prvi uradni dan je bil minuli ponedeljek.

Česa je še treba Slovincem ob Kolpi? Slovenec ob Kolpi nam piše: Nas je kakih 3000—3500 duš, ki obljudujemo levi breg Kolpe ter prebivamo po občinah Banjaloka, Kostel in Osilnica. Ako prištejemo še občini Travo in Drago, kjer je tudi še kakih 1000 Slovincem, je nas skupno okrog 4500 duš, t. j. ¼ prebivalstva sodnega okraja Kočevje. Vse urade imamo v oddaljenem nemškem Kočevju. Res imajo ti uradi zunaj deloma dvojezične napise, a notri pa kakor kje na Svabskem. Vse nemško. Za Slovence ob Kolpi se uraduje ravno tako nemško, kakor za Kočevarje iz „Hinterlanda“. Razumeš ali ne razumeš, to je vseeno, a razumeti moraš. Nemško je zlasti sodišče in davkarija, glavarstvo ima vsaj takega slugo ali pisarja Slovence, ki prestavlja nemške koncepte za slovenske stranke, pa to gotovo ne iz ozirov na Slovence ob Kolpi, ampak za one v ribniškem okraju in dr. Iz sodišča pa dobivamo skoraj izključno nemška pisma. Stranka, ki ima ondi opraviti, mora biti že precej inteligentna, da si preskrbi slovenski uradni spis. Tako se nam godi velika krivica. Zato je naša iskrena in dolgoletna želja, da bi se odcepili od sodišča v Kočevju, ter bi se za nas ustanovilo lastno sodišče. Res bi bilo sodišče po številu duš precej majhno, a so še manjša sodišča v Avstriji, a po prostoru bi bilo dovolj veliko. Za sodišče govore tudi gospodarski vzroki. Kdor ima sedaj opraviti pri sodišču od nas, zgubi mnogo časa in denarja. Iz banjske občine se opravi v enem dnevu, a iz kostelske ali celo osilniške je pa že treba dva do tri dni. Ali pa tudi čez. Isto tako je daleč za prebivalce iz Trave in Drage. Politični in gospodarski vzroki so dovolj tehtni za ustanovitve sodišča. In mi mislimo, da stvar ni nemogoča. Samo trkati in zahtevati je treba. Med ljudstvom je treba agitacije v tem smislu. Občine in drugi zastopi morajo dokazati potrebo sodišča na merodajnih mestih, a naši državni poslanci morajo pritiskati z našo zahtevo na Dunaju. Mi vemo, da z naglim potom ne pojde, ali ako se nič ne stori, se gotovo nikdar ne dobi. Tako pa nam gotovo ne odide. Za prvi hip bi nam bilo pomagano z ekspozituro sodišča in davkarije kje ob Kolpi, a to bi bil le korak do cilja. Za to ne držimo rok križem, pojdemo na delo vsi, da spravimo v pravi tir našo stvar. G. državni poslanec Povše je pred par leti potoval po naših krajih. Na lastne oči je zrl našo revno krajino, videl naše siromaštvo po kočah in potožili smo mu tudi gorje, ki nas sicer tlači, zato upamo, da bo z vsem velikim vplivom podpiral to stvar, samo treba je krepko in prav začeti.

Hrvatsko katoliško akademsko društvo se ustanovi na Dunaju. Gospod Ivan Butković priobčuje poziv v danes nam došlem zvezku „Zora“. To izborna glasilo slovenskih krščansko mislečih akademikov bo odslej prinašalo tudi hrvatske članke.

Nov napad na slovenščino pred graškim nad sodiščem. Ko so si leta 1898 priborili slovenski odvetniki z doslednim svojim postopanjem pravico pred graškim nad sodiščem zastopati svojo stranko v slovenskem jeziku, je jezikovno vprašanje pred tem sodiščem veliko časa mirovalo. Šega, da se govori slovensko za slovenske stranke, se je tako udomačila, da se nobenemu ni zdelo čudno. Te dni nas je presenetil „Grazer Tagblatt“ s člankom „Slovenisch beim Grazer Obergericht“. V tem članku protestuje dopisnik proti običaju, da bi smeli govoriti slovenski odvetniki slovensko, če imajo za nasprotnika pri graškem nad sodišču slučajno Nemca. „Grazer Tagblatt“ je v tem oziru jako slabo poučen, ker menda

ne ve, da se že več let v mnogih slučajih nihče ni pritoževal, če je na eni strani slučajno prišla pred graško nad sodišče nemška stranka, in je slovenski odvetnik v svojem jeziku govoril. Sedaj se pa ta prepir zopet premlewa. Nevarnosti seveda ni prav nobene, nasprotno bo to slovenskim odvetnikom dalo povod, zahtevati za slovenščino še večje pravice, kakor jih je do sedaj uživala, namreč da se tudi razsodbe slovensko razglaše. Našim odvetnikom pa priporočamo, naj bodo v varovanju narodnih pravic jako oprezní. Posebno naj se pazi na to, da bodo slovenski odvetniki pri sodnji prve instance zahtevali, da se za slovenske stranke zapiše zapisnik vedno slovensko, tudi takrat, kadar je nasprotnik Nemec.

— **Kristanovi „računi“.** Prispevek k poglavju „računi“ socialističnih demokratov za delo v blagor delavstva, in to lep prispevek, v dobimo menda kmalu. Nekaj dni je strašil Kristan po Trstu ter prireja po italijanskem vzgledu konferenco, seveda proti plačilu vstopnine 10 kr. od osebe! — Celó slavnostni komers si je dal prirediti, to pa proti vstopnini 15 kr. od osebe. — Lepo je tako delo „za narodov blagor“, koristno pa tudi!

— **Pokopali** so včeraj v Novem mestu gospoda Mato Mračeta, soda. adjunkta iz Smarja na Stajerskem. G. Mato Mrača je prevel za „Slovensko Matico“ roman „Z ognjem in mečem“ in prevedel več slovenskih leposlovnih del v slovenščino. N. v m. p.!

— **K obstrukciji v Spodnji Šiški.** Piše se nam: Včerajšnji članek naznani pričetek občinske seje, ki je bila, ko so železničarji odšli, nesklepčna. Dnevni red je bil resnično važen, proračun je bil odobriti. Zato se se zborni podžupan in toliko občinskih odbornikov, da je bila — ob petih sklicana seja, vendar ob pol sedmih sklepčna. Gospod župan naznani proračun in pravi, da bo shajal, ako se mu privolijo 5 do 6 % občinske naklade. Prisotni odborniki so bili pa dobre volje in so mu hoteli privoliti 7 ali 8 % s pristavkom, da bo gospod župan skrbel za zboljšanje razsvetljave, cest in ulic. Na to se oglasi gospod župan: „Oho, gospodje! če pa Vi to mislite, potem pa ni zadost 8 %“. Ali je gospod župan v svojem proračunu pozabil na razsvetljavo, na ceste in ulice, ali si je pa mislil, da jih naj vzdržujejo sami hišni posestniki, oziroma prebivalci ali obiskovalci Šiške? Misli bi človek, da gospod župan ne ve, v kaknem stanju so ulice in ceste in ali se tisti h par svetilk, ki so, kdaj prižge ali ne. Zdi se nam, da nekateri v Šiški preveč hočejo prezirati takozvane „privandrovce“, ne pomislijo pa, da se ima Šiška mnogo zahvaliti železničarjem in Ljubljancem! Večino v občinskem zastopu podpirajo virilisti in zakaj? Zato, da bi doklad ne plačevali. Ljubljancem! pridite v Šiško, kadar ne bo ne dežja ne snega, ne mraza ne vročine, ne mraka ne megle, tistokrat so ceste lepe in svetle brez občinskih žrtev! Naj bi kompetentne višje oblasti vendar pogledale in presoiale, ali so taki sklepi veljavni ali ne. — **Privandrovci** in tudi še kdo drugi.

— **V pomoč družbi sv. Cirila in Metoda v Istri.** Dne 14. marca priredi zagreško mešastvo velik koncert, katerega čisti dobiček se pokloni družbi sv. Cirila in Metoda v Istri. Poziv je podpisalo neodvisno mešastvo, na čelu mu starina Ivan Trnski; mažaronov ni blizo, ker oni ne smatrajo po nazorih svojih gospodarjev za dolžnost, da se sploh kaj stori in pomore Hrvatoma, ki žive zunaj mej kraljevine Hrvatske in Slavonije. Mestno zastopstvo zagreško tudi ne sme o takih podjetjih govoriti, tudi ko bi hotelo, kajti to je po mažaronem tolmačenju politična stvar, a mestno zastopstvo glavnega mesta se ne sme sploh dotakniti takih vprašanj, ki se tičejo obstanka hrvatskega naroda v drugih deželah. Zato se je postavilo na čelo temu podjetju neodvisno mešastvo. A bil je pa tudi že čas, da stori kaj glavno mesto Hrvatske za isterske Hrvate, da se morejo vzdržati v hudem boju proti laškim iredentovcem. Zagreb mora pokazati, da je srce Hrvatske, ki vse požrtvorno daruje tudi za Hrvate na mejah hrvatske domovine. Mi se nadjamo sijajnega uspeha!

— **Petdesetkrat drug.** V Oplotnici je obhajal Kriechbaumov natak izreden jubilej. Bil je namreč že dni petdesetkrat za druga. Da ta mož ni pristaš protialkoholnega gibanja, je umevno samo na sebi.

— **Svojega očma je težko ranil.** V Dragoviciu stanujejo kočarski sin Jože Berlak je vrgel svojega očma J. Leiha, s katerim sta se bila spila, na tla in ga je suval z nogami, tako, da je svojega očma s petami svojih čevljev na glavi težko ranil.

— **Nemška zmaga v Vojniki.** „Domovina“ piše: Zmagali so torej, kakor ni bilo drugače pričakovati, ljudje, ki plačujejo po 1 ali 2 vinarja davka, kmetje so so bili na ta način potisnjeni v manjšino!

Naši volilci so možato vztrajali in storili svojo dolžnost, tako da jim gre vsa čast in priznanje. Dosegli smo v tretjem razredu 47 poštenih glasov. Če bi ne bilo manjkalo nekaj emahilivcev (n. pr. bivši poslanec dekan dr. Lavoslav Gregorec in učitelj Ma hor dič, mežnar Čedko itd.) in če bi ne bilo volilo nad 20 Nemcev, ki ne stanujejo v Vojniki in so prišli na znani način do volilne pravice, n. pr. dr. Jabornegg iz Celja (2 h davka), dr. Mravlag iz Maribora (2 h davka), dr. Lautner (2 h davka) itd., morala bi priti občina v slovenske roke. Vsa čast gre vojniskemu župniku gosp. Vodušku, nadalje neumornima agitatorjema g. Uratariču in g. Vrečku, ki so šli celjskemu političnemu društvu „Naprej“ poleg gospoda Brezovnika požrtvoralno na roki. Vsekako bodo morale biti volitve zaradi nepostavnosti in zlasti večkrat omenjenih tihotapstev razveljavljene. Zadeva se nemudoma predloži vsem kompetentnim oblastim (kazenski sodniji, upravnemu sodišču in glede dr. Jabornegga in dr. Mravlaga tudi odvetn. zbornici) Ni še vseh dni konec. Vojniški Slovinci, držite se, čas zmage pride gotovo!

— **Samomer.** Ustrelil se je iz še ne znanega vzroka v Slovenski Bistrici v ponedeljek dne 2. t. m. dopoldne gospod Jožef Kač, dolgoletni oskrbnik Pongračevih posestev, nekdanj oskrbnik graščine Novo Celje v Savinjski dolini. Nagla smrt vrliga moža je tembolj tragična, ker se je v njegovi rodbini še le teden dni poprej vršila poroka njegove starejše hčere. Zapustil je ženo in dve hčeri.

— **Važna razsodba v zadevi občinskih volitev.** Upravno sodišče je odločilo, da je volivcem dovoljen upogled v volivne imenike ne le med reklamacijsko dobo, ampak tudi po preteku te dobe do volitve in da se ta pravica volivcem ne sme odrekati.

— **Gigan Gašpar Held umrl.** Gigan Gašper Held, katerega brata Simna so obesili v Novem mestu je umrl v Gradiški. Predlanskim je poskušal ubežati, a je pri tem padel s precejšnje višine in se težko poškodoval.

— **Papeževa slavnost v Šmartnem pri Litiji.** Iz Šmartna pri Litiji se nam piše: Preteklo nedeljo smo praznovali pri nas imenitno dekanijsko slavnost petindvajsetletnice slavnega vladanja Leona XIII na Petrovem prestolu. Predvečer te slavnosti je bil sicer deževem in mračem — ali v našem Šmartnem je bilo jasno kakor po dnevu. Iz mnogoterih oken so žarele mnogotere raznobojne luči, po bližnjih gričih pa so goreli visoki kresovi, ki so pričali sosednim krajem, da bo jutri pri nas nenavaden praznik. Zjutraj tega prazničnega dne je sto in sto pobožnih src darovalo sv. obhajilo za najvišjega pastirja svete cerkve. Zagorski župnik veleč. gosp. Rott je v slavnostnem viloizbranem govoru pojasnil pomen današnje slavnosti. Pri slovenski sveti maši, katero je ob obilni asistenci duhovščine daroval veleč. g. dekan Anton Zlogar, se je hvalevredno izkazal z jasnimi krepkimi glasovi naš cerkveni pevski zbor. Ze pri sveti maši in še bolj pri jubilejni procesiji z Najsvetejšim zbralo se je mnogo zastopnikov iz raznih dekanijskih župnij in društev, kakor tudi iz raznih okr. občin. Nekatere družbe oziroma društva so bila navzoča tudi z družbeno zastavo in društvenim znakom. Po dokončani lepi cerkveni slavnosti smo brzojavno poslali svetemu očetu pozdrav udanosti. Preresnične pa vtegnje biti besede, ki jih je med drugim izrekel slavnostni govornik: „Izredne, nenavadne slavnosti papeževe petindvajsetletnice (najbrže) ne dočakamo več — ne vi, ne jaz“. Bog ve, kdaj se vrne spet! Taka je bila cerkvena jubilejna svečanost. Za slavnost zunaj cerkve pa se z velikim veseljem pripravljala tukajšnja „dekliška Marijina družba“. V ta namen bo priredila v nedeljo 15. sušca izvirno slavnostno tridejansko predstavo: „Vsaj še pet let!“ Le pridite pogledat to predstavo! Gotovo Vam ne bo žal in pomnilo jo boste vsaj pet let.

— **Boj proti nemškim propovedim.** V Zagrebu se propoveduje v postnem času v osmerih cerkvah. Propovedi so povsodi hrvatske, le v cerkvi sv. Katarine v gornjem mestu je po starej navadi nemška propoved. Za onega tedaj, ki želi poslušati božjo besedo v hrvatskem jeziku, je tako dobro preskrbljeno, da more prisostvovati propovedi vsak dan v drugi cerkvi. Nemške propovedi pa so namenjene nemškemu prebivalstvu mesta Zagreba, kjer živi po zadnjem popisu do 4250 Nemcev, od katerih je velika večina katoliška. Povejmo iskreno, da nam ni namen braniti nemštva, vendar pa ne moremo odobravati ravnanja zagrebske vseučiliške mladeži, da je hotela preprečiti prvo nemško propoved v letošnjem postnem času v omenjeni cerkvi z nedostojnim svojim ponašanjem, kašljanjem in mrmranjem, dokler ni redarstvo naredilo reda. Da so vseučiliški dijaki na to sklenili poslati posebno deputacijo k nadškofu Posiloviću, da se mu pritožijo radi nemških propovedij ravno v vseučiliški cerkvi, je po-

polnoma v redu, ker nadškof boše dijaštvo gotovo dobro podučil o vsej tej zadevi, kakor se spodobi. Kako je prišlo do tega, da so se vzdignili vseučiliški dijaki ravno proti tem nemškim propovedim, ni nam znano, vsekakor pa je čudno, da izganjajo iz cerkve nemške propovedi, namenjene le katoliškim Nemcem, dočim mirno trpe nemške propovedi v protestantovski cerkvi in da se nemščina širi po javnih lokalih po doseljenih poznatih pevcih, raznositeljih posebne nemške kulture.

— **Pok. Roku Drogeniku** je napisal „Delavec Rdeči Prapor“ jako žaltav spominčilo. Naj bi napisal vsaj kaj o imenu svojem, o tisti famozni fuziji „Delavca“ z listom „nove“ struje „R. P.“, katera fuzija je postenemu delavcu — to priznavamo radi, dasi je bil naš nasprotnik — prva zlomila krila. G. Etbin Kristan bi sploh naj položil roko na srce ob odprtem grobu svojega nasprotnika-postenjaka ter se malo poprašal, koliko je ležalo na njem, da je bilo življenje Roka Drogenika zadnja leta življenje nesrečnega — desetega brata!

— **Iz Idrije** Letni občinski računi za 1902 so razpotoženi do 14. t. m. Gosp. županu — izdajatelju „Jednakopravnosti“ — se ni zdelo vredno v zadnji številki to naznani. Liberalci še vedno mislijo, da ljudi bolj zanimajo napadi na duhovnike in poštene delavce, nego občinsko gospodarstvo.

— **Raspis zdravniških služb.** Pri okr. boln. blagajni ljubljanski oddajo se štiri zdravniške službe, katere je nastopiti s 1. aprilom t. l. S temi službami spojena je letna plača 1800 K, po 40 vinar. oddaljnine od kilometra in prosta vožnja pri obiskih bolnikov izven teritorija mesta ljubljanskega. Posilici za te službe naj svoje zadostno dokumentirane prošnje najdalej do 15. marca t. l. pri načelnstvu okr. boln. blagajne ljubljanske vložijo.

— **Prestavljen** je v Maribor iz Černovic pršni oficijal g. Oskar Uršič.

— **Razglas dež vlade.** Na podatki cesarskega ukaza z dne 15. sept. 1900, drž. zak. št. 154 (§ 3 a), in ministerskega ukaza z dne 18. sept. 1900, drž. zak. št. 155, o odvratanju in zatoru svinjske kuge izračunjena, v Ljubljani meseca febr. 1903 plačevana poprečna tržna cena za zaklane prašiče (brez drobu) vseh vrst, ki ima biti meseca marca t. l. na Kranjskem za podstavo pri zahtevanju odškodnine za prašiče za klanje, ki se zakoljejo ob izvrševanju zgoraj navedenih dveh ukazov, znaša 102 h za kilogram.

— **Frantič pomilošen** Radi umora svoje žene pred novomeškimi porotniki obsojeni posestnik Fran Frantič je pomilošen v dosmrtno ječo. Te dni ga prepeljejo v Gradiško.

— **Žensko vprašanje.** Tržaško italijansko društvo zasebnih uradnikov je te dni sklenilo sprejemati tudi drušvenice. To se je sklenilo z veliko večino glasov. Kaj pa naše veleslavno društvo slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov s sedežem v Celju?

— **Nemške postne pridige** bo letos v Novem mestu imel o. Roller, S. J. od 9. do 16. t. m. vsak večer ob 6. uri in četrt.

— **Sejmi po Slovenskem od 9. do 14. marca.** Na Kranjskem: 9. v Ljubljani, Vnaji gori, na Brezovici in Rakitju; 10. v Črnomlju, na Raki in Smuku; 11. v Senožečah; 12. v Drnovem, Kotredežu, na Veseli gori, Radoljici, Kamniku, Turjaku in Spod. Logatcu; 13. v Ormožnjah; 14. v St. Vidu pri Vipavi. — Na slov. Stajarskem: 9. na Pilatanju in Polčanah; 10. v St. Juriju ob Tabru. Kapeli pri Brežicah, Spodnji Poljskavi, Dobu pri Hrastrniku in Kostivnici; 12. v St. Juriju ob južni žel.— Na Koroškem: 10. v Šmohoru; 12. v Lavamintu; 13. v Gmintu; 14. v St. Andreju. — Na Primorskem: 9. v Palmi in Kobaridu; 10. Ajdovščini; 12. v Sežani.

Novice iz Amerike.

§ **Ženski monokli.** V Ameriki so začele sedaj tudi ženske nositi monokle. Zlatarji ne morejo svojih cenikov nikoli dovolj izpopolniti in slediti napredku teh modernih dam. No, ker monokli stanejo najmanj po 400 mark, nosijo jih samo mlade dame iz „višjih“ krogov, te pa posnemajo že tudi starejše. Da bi pa zaradi zoženja mišic ne izgubilo lice kaj lepote, ne devajo stekel v očesne jamice, ampak jih drže v roki pritrjene na okrašenem in finem ročaju. Ta držala so pa navadno iz finega zlata in z dragimi kameni posuta, seveda zopet po 3 do 400 mark. Razun ročajev, izumili so zlatarji tudi trakove in verižice, na katerih monokli z držaji vise. To stane zopet 3—400 mark. Navadno sejejo te verižice do pasu in so narejene iz biserov in kristalov. Najdražji so oni monokli, ki so posejani z enakimi kamenčki.

§ **Misijon za nekatoličane.** V New-Yorku so oo. paulisti ravnokar končali svoj misijon za nekatoličane. Pri vsaki pridigi je bila cerkev natlačeno polna, in še veliko bolj kakor druga leta so ukaželjni drugoverci

stavili svoja vprašanja, na katera jim je na to zgornjo pridigar odgovoril. Dosedaj je že 38 oseb pristopilo h katoliški cerkvi edino le valed tega misijona, veliko drugih se pa še pripravljajo za ta važen korak.

Živ zgorol. Mladi naseljenik William Akers je v Cumberlendu v severni Ameriki planil v gorečo hišo, da bi rešil iz ognja svoje novce, katere je imel v nekem kovčgu. Silni plamen je objel med tem celo poslopje in nemilo razsajal. V sobi, kjer je bil ravno Akers, se je udril nenadoma strop in ga tako podel, da se nesrečnež ni mogel več rešiti, ampak je živ zgorol.

Naš rojak ponesrečil na lovu. Iz Clevelanda se poroča: V bolnišnico sv. Jožefa so pripeljali rojaka M. Podobnika, ki se je ponesrečil v Bedenridge, Louisiana. Podobnik je bil na lovu ter se mu je puška razpočila v roki. Hudo ga je poškodovalo po obeh rokah ter ga tudi za vedno oslepilo na jedno oko. Zdravniki so mnenja, da bo kmalu zopet ozdravel.

Grozna soproga. Iz Monticello, Ky. se poroča: 14letna hči od M. Taylor, ki je zaprta tukaj na sumu, da je koncem pretečenega meseca umorila svojega moža, je pred preiskovalno sodnijo izpovedala grozno povest o zločinu svoje matere. Ko je njen mož nekega večera prišel vinjen domov, sta se jela z ženo kregati. Slednjič je žena zagrabila za revolver ter moža na mestu ustrelila. Nato mu je s sekuro odsekala glavo in desno roko ter oboje v peti sežgala. Prihodnja dva dni je še ostalo truplo razsekala na kosce ter ga počasi sežgala. Da bi izbrisala vse sledove svojega zločina, vrgla je v ogenj tudi vso obleko in osebne imetje možovo.

Ljubljanske novice.

Pozor somišljeniki! Jutri praznuje „Slovenska krščansko-socialna zveza“ slovesno jubilej sv. očeta. Zbirališče je točno ob 1/9. uri v „Katoliškem domu“, odkoder odkorakajo moški z zastavo in godbo na čelu v nunsko cerkev, kjer se vrši ob 9. uri zjutraj sveta maša, in slovesni govor. Vabimo k cerkveni slavnosti tudi rodbine somišljenikov. Po sv. maši odkorakajo moški zopet z godbo in zastavo na čelu v veliko dvorano „Katoliškega doma“, kjer se vrši ob 10. uri dopoludne slavnostno zborovanje z govori, deklamacijo, petjem zbora „Katoliškega rokodelskega društva“ in živo podobo. Dvorano so vrli kršč. soc. delavci bogato okrasili. V dvorano bodo imeli pristop samo moški, na galeriji pa bo pripravljen prostor za zastopnice ženskega oddelka „Slov. kršč. soc. zveze“. Upamo, da bo ta proslava kaj lep dokaz, da je v Ljubljani še mnogo mož, ki hočejo jubilej svetega očeta slovesno praznovati. Zato pa, somišljeniki, udeležite se jutri prireditve „Slovenske krščansko-socialne zveze“!

Konference v stolnici ima vsak večer ob šestih od 6. do 13. marca jezuit č. p. Schüth. Predmet konferencam je izredno zanimivi tema: Ločitev duhov. Ves svet vidimo razpolovljen na dva velika tabora: tu prijatelji krajevstva Kristusovega, — tam njega sovražniki. Govornik navaja izjave avtoritet, ki soglašajo v sodbi: Ali katoliška vera ali — nobena. Zato se tudi ravno in edino proti katoliški cerkvi obračava srč, druge konfesije imajo mir. Zadnji, najgloblji vzrok te velike ločitve duhov je prosta volja človekova: tu dobra — tam zla. Govornik razpravlja zanimivi predmet zanimivo in temeljito.

Občinski svet ljubljanski ima prihodnji torek sejo.

Nagajiv pes. Franc Bar, postrežček, stanujoč na Marije Terezije cesti št. 11, pripeljal se je 5 t. m. dopoludne po Poljanski cesti. Pri Kubelkovi hiši skočil je nenkrat iz okna velik pes pred njega in ga ni pustil naprej peljati. Bar je moral stopiti s kolesa in je psa le z velikim trudom prepodil. Postrežček pravi, da ga je ta pes že večkrat napadel na cesti.

Izgubljen. Na poti od Gorupovih ulic, po Rimski in Emonski cesti in skozi Trnovo do Konjušnih ulic in nazaj čez Mirje do Rimske ceste je bila izgubljena zlata zapestnica s kratkimi udi.

Velika razstava ženskih ročnih del se odpre na željo dam razstavaljk, mesto 19. aprila, 17. majnika t. l. Rok za zglastev se podaljša do 1. aprila t. l. Dame, katere se želijo razstave udeležiti, naj se blagovolijo zglastiti pri gospeh odbornicah: Mariji Drenikovi ali Ivani Supančičevi.

Tatvina. Anton Berčič, delavec pri vrtarju Ivanu Goričanu na Poljanski cesti št. 16, je ukradel svojemu gospodarju svinčeno vodovodno cev, vredno 10 kron in v isti hiši stanujoči ženi trgovskega pomočnika Rozaliji Ecker pa jopo in dva noža. Slednje reči je imel še v svojem kovčgu, cev pa je bil že prodal, ko so ga prijeli in zaprli.

Mladi kokošlj tat. Železniškemu pazniku Josipu Vidicu na Erjavčevi cesti št. 28 sta bili 27. februarja t. l. ukradeni dve kokoši. Včeraj je policija prejela 14letnega Franca Bernarda, stanujočega na Karolinski zemlji št. 6, kateri je kokoši ukradel in prodal neke v mestu.

Društvena godba priredi jutri t. j. 8. t. m. koncert v restavraciji g. Kenda. Častiti člani so vstopnine prosti, nečlani plačajo štirideset vinarjev. Začetek ob pol osmi uri zvečer.

Rodbinski večer spojen s predavanjem priredi v nedeljo 15. t. m. pevsko društvo „Ljubljana“ v areni „Narodnega doma“. Vspored: Predavanje o petju in lepoti po izjavljanju gospoda I. Žnidaršiča, gimn. profesorja v Sarajevu. Predava gosp. Fran Orehek. Po predavanju igra, petje in druge zabave.

Po nocojšnjem ruskem koncertu je v mali dvorani „Narodnega Doma“ prijateljski sestanek na čast gospe Mariji Ivanovni plem. Gorlenko-Dolina.

Nepreviden kolezar. Alojz Kramberger, sluga pri Mahru na Cesarja Jožefa trgu št. 12, je včeraj zvečer pred Hofnerjevim vrtom v Komenskega ulicah zadel z biciklom v Albina Rakuša, zavirača na južni železnici in ga podrl na tla, ob enem pa je tudi sam padel s kolesa. Rakuš je padel na obraz in se pobil na nosu, da je krvavel. Krambergerju se je pa le bicikel nekoliko poškodoval. Kramberger ni imel luči pri biciklu in je vozil pri kraju ceste in tudi ni zvonil.

Hiša Lekanovo ni kakor se nam poroča, kupil g. Seidel. Hiša baše se ni prodala.

Potovanje po Egiptu in sicer šesto, se prične jutri v mejnarodni panorami. Prične se na glavnem kolodvoru v Kairi ter se nadaljuje ob Nilu do Leksora in Thebena. Večina slik, namreč 26, nam predložijo vse večje znamenitosti mesta Kairo, ostale pa obrežje Nila ter mnoge zgodovinske stavbe, kot svetišča, piramide in dr. — Naslednji teden pride na vrsto del naše Tirolske.

V Ameriko Danes po noči se je odpeljal z južnega kolodvora v Ameriko 125 Hrvatov.

Iz bolnice. Valentin Čufer, 62 let star, iz Cerknega, je bil danes dopoludne pripeljan v tukajšnjo deželno bolnico. Ko je delal doma neko orodje, se je vsekal s sekuro v desno nogo in se hudo ranil.

Tedenski koledar.

Nedelja, 8. marca: 2. postna, Janez od Boga; evang.: Jezus se spremeni na gori. Mat. 17. — Ponedeljek, 9. marca: Frančiška Rimlj. — Torek, 10. marca: Stiri deset mučencev. — Sreda, 11. marca: Heraklij m. — Četrtek, 12. marca: Gregorij I. p. — Petek, 13. marca: Efracija dev. — Tančica Gosp. — Sobota, 14. marca: Matilda kraljica. — Solnce izide dne 10. marca ob 6. uri 26 minut, zaide pa ob 5. uri 58 minut. — Lunin spremen: Ščip 13. marca ob 1. uri 11 minut popoldne. — Musica sacra v nedeljo 8. marca: V stolnici cerkvi velika maša ob 10. uri: V proslavo 25letnega papeževega jubileja pontifikalna maša (Missa votiva de ss. Trinitate): Missa „Exultet“, zložil dr. Fr. Witt, graduale „Benedictus es, Domine“, zl. Ant. Foerster, traktus „Te Deum patrem“ koral, po ofertoriju „Jubilat Deo“, zložil Kašpar Aiblinger, „Te Deum laudamus“, zl. Josip Gruber.

Kotiček za liberalce.

Malovrh in sveto pismo. Vsestranski Malovrh je začel pretresati tudi sv. pismo. Oprijel se je za „škrjice“ nemškega protest. prof. Delitzscha in patetično deklamira, da je vse sv. pismo stare zaveze izposojeno od Babiloncev, da torej ne obsega božjega razodetja, marveč le od Babiloncev „prepričane bajke“. Malovrh je gotovo vse te „prepričane bajke“ sam preštudiral, zato mu liberalci lahko verjamejo na besedo. Da so se proti Delitzschu vzdignili prvi strokovnjaki, to Malovrha ne more ženirati. On kratko malo zanikuje, da bi to bili strokovnjaki. Kdor ni za Malovrha, ta ni strokovnjak! In če ti strokovnjaki pravijo, da so babilonske tradicije res podobne judovskim, le da babilonske nosijo na sebi pečat mitologije, a v sv. pismu da vlada velika resnoba in čista religija enoboštva, tudi to Malovrha ne vžene. Malovrh že ve, da je treba liberalnim bralcem le trditi in lagati, lagati (kakor na primer še vedno ni prekalni laži o „škofu na balu“) in liberalci mu bodo vse verjeli. „Narode“, le lagati, lagati, v tem si mojster vseh mojstrov, pravi strokovnjak!

Kaj pa je protestnistni shodom? „Učit. Tovariši“ piše: Odbor „Slovenskega deželnega učiteljskega društva“ je sklenil v svoji seji dne 15. t. m. sklicati o velikonočnih počitnicah učiteljski shod. Na dnevnem redu bo ena sama točka, in sicer: „Izboljšanje gmotnega stanja kranjskemu učitelju“.

st v ur. Povabljen bo na ta shod vse kranjsko učitelstvo brez izjeme. V ta namen sta se pooblastila g. d. predsednik in tajnik, da povabita k sodelovanju zastopnika „Slovenske zveze“, nemškega deželnega učiteljskega društva „Kranjscher Landeslehrerverein“ in zastopnico „Društva slovenskih učiteljev“. Na shod bodo povabljeni tudi vsi kranjski deželni poslanci, ki bodo imeli pravico tudi govoriti. Izmed učitelstva bodo govorili štirje govorniki, in sicer po en zastopnik imenovanih štirih deželnih učiteljskih društev. Govornika bo vsako društvo samo izvolilo, a govor bo moral vsak teh štirih učiteljskih govornikov poslati poprej pripravljalnemu odboru v cen zuro. Politike se ne bo smel noben učiteljski govornik dotikati in ne žaliti zastopnikov posameznih političnih strank. Ali bo ta shod javen, ali se bo vršil po § 2., o tem bo sklepal pomnoženi pripravljalni odbor, v katerem bodo bržkone zastopniki vseh poprej imenovanih štirih deželnih društev. Ta shod se bo pa seveda vršil le, če bo zboroval deželni zbor. Na to pravi „Slov. Učitelj“: Poziv na protestnistni shod zoper obstrukcijo, ki ga je priobčil „Narod“, je tu popolnoma izostal. Ali se je vendar tudi pri „naprednih“ učiteljih začelo daniti?

„Gorenjec“ popisuje v zadnji številki v podlistku predpustne veselice v Kranju in se norčuje iz veselice, ki jo je napravilo izobraževalno in zabavno društvo „Kranj“. Svetujemo „Gorenjcu“, da opušča v bodoče kritiko naših veselice v tonu, kakoršnjega se poslužujejo navadni pouličnjaki, drugače bomo tudi mi pisali kritike o prireditvah liberalnih društev. Poročali bomo golo resnico, ki bo pa mnogim neprijetna. — Le prisiljeni bomo udarili z istim orožjem, katerega se „Gorenjec“ poslužuje redno vsako soboto.

Napredek. Idrijski slovenski liberalci so pričeli prirejati veselice v prostorih nemške kazine. Celu Vodnikov ples je slovenska „Čitalnica“ v Idriji priredila v kazinskih prostorih! Zato ni čuda, da je ljubezen Nemcev do slovenskih liberalcev segla že na Štajersko in da ptujski „Štajerci“ hvali celo ljubljanski občinski zastop. Očividno torej liberalna stranka — napreduje, a ravno v svoji zvezi z Nemci.

Tavčar hoče nastavljanje in odstavljati škofo. Torkov „Slov. Narod“ je dejal, naj gredo nadškof olomuški in kapitelj v pokoj in je ponudil g. Štefetu nadškofovsko mesto v Olomucu, ker je bila v „Slovencu“ pojašnjena „Narodova“ notica o „framasonstvu“ pokojnega g. kanonika Premiersteina in znamenje na njegovem spomeniku. Tavčar se menda domišlja, da bo sedaj, odkar je bil enkrat naslikan v „Ježu“ za kardinala, kar odstavljati in nastavljanje škofo. Njegova ponudba je bila popolnoma brezpomembna ne le radi tega, ker jo gosp. Štefe odklanja, ampak tudi radi tega, ker ni nobenega vzroka, da bi olomuški kapitelj in nadškof šli v pokoj radi one laži, katero je „Narod“ po čeških listih prekuhal za svojo inteligenco. „Narodova“ trditev nima nobene podlage. Iz pisma, ki smo ga danes prejeli iz Olomuca, izvemmo, da privsej tej stvarini ni bilo nič škof, ne kapitelj prav nič opravi. Rajni kanonik Premierstein v svoji oporoki o spominku nitizeno besedo ni prav nič opomnil, nič odredil. Njegov nečak doktor medicine je to popolnoma po svojem s kamnosekom naredil in pred 10. dnevi je sestra rajnega kanonika, kateri oblika spomenika ni bila všeč, pisala profesorju dr. Titelnu in ga prosila, naj bi on preskrbel, da se tablica s križcem spremeni. To se je tudi res zgodilo. Da je ono znamenje bilo tudi v Indiji, kjer so tudi kamnoseki, nismo nikdar zanikali in ni treba, da bi nas „Narod“ v tem podučeval, ker to tudi mi vemo. Da bi bilo to heraldično znamenje, se je „Narod“ izmislil. Pri nas je heraldika grboslovje. Sicer je pa bil češki list, ki je natvezil občinstvu, da je bil pokojni kanonik Premierstein framason, toliko pošten, da je prekalal svojo laž in pripoznal svojo neumnost, „Narod“ pa tega ne stori.

Književnost in umetnost.

Slovensko gledališče. Jutri popoldne „Snežulčica“. Zvečer ne bo opere „Azraël“, ker orkester ni imel časa za skušnje. Jutri zvečer gostuje gospa Polakova v igri „Brez denarja“. — Benefica jako vestnega režiserja gosp. Aschenbrennerja bo v torek. Peli bodo opero „Azraël“.

Gospa pl. Gorlenko Dolina, katere koncert bo danes zvečer ob pol osmi uri v „Narodnem domu“, se je včeraj ob 1/6. uri zvečer iz Budimpešte pripeljala v Ljubljano v spremstvu svojega soproga gosp. polkovnika

telesne straže carja ruskega in gđc. Nedbalove. Na kolodvoru jih je v imenu mesta pozdravil gospod podžupan Bleiweis vitez Trsteniški in deputacije „Glasbene Matice“. Poleg gospoda dr. Bleiweisa ste izrekli dobrodošlico tudi gospe dr. Jenkova in dr. Ferjančičeva ter gosp. računski nadsvetnik Svetek kot predsednik „Glasbene Matice“. Na kolodvoru se je k sprejemu zbralo okrog 60 dam in gospodov. Gospe pl. Gorlenko-Dolina in gđc. Nedbalovi sta bila poklonjena krasna šopka. Gospa pl. Gorlenko-Dolina stanuje pri „Slonu“. Če bo lepo vreme, se pelje jutri na Bled, v ponedeljek se pa odpelje v Rim. Današnji koncert obeta nekaj posebnega. V rokah imamo kritike raznih tujih listov, ki so vsi navdušeni za to odlično pevko. Celu „Pester Lloyd“ ne more prehladiti njenega petja. Pričakovati je torej, da ljubljansko občinstvo v velikem številu prihihi na današnji koncert slavne ruske umetnice.

Koncert ruske pevke družbe in balalajka orkestra pod vodstvom gospe Nadine Slavjanske v deželnem gledališču dne 6. marca. Pred desetimi leti v dvorani podre redute — in včeraj v našem gledališču. Precej velik razloček! Zopet smo čuli po dolgem času tisto melanholično rusko pesem, zopet smo se divili pesni burlakov na Volgi „Ej uhnem“, globoki kantati in ljubki „Vanjka ljubi Pzjka“, vendar pa smo odhajali sinoči od koncerta s prepričanjem, da vsa stvar ni ravno toliko vredna, kot se je o nji govorilo in pisalo in deloma tudi pričakovalo.

Ne bodimo podobni idealnim našim dijakom in ne smatramo vsega, kar nosi ime rusko, kot popolno in nedotakljivo. Z mirno zavestjo in s ponosom lahko trdimo, da presega naš Matični zbor, kar je pokazal zlasti v zadnjih koncertih, daleko to, kar smo čuli sinoči. S tem pa seveda še nečemo trditi, da nam sinočni koncert ni donesl nikakega užitka. Program sam na sebi je bil jako lep in izvajanje tega programa je bilo zelo precizno. Z mirno ponosni nastop in obvladovanje zbora Nadine same nam je naravnost imponovalo, dasi smo občutili pri vsem proizvajanju — in to moramo tudi povedati, — da ljubi in išče Nadina povsod efektov. Kar pa se tiče proizvajanja balalajka orkestra, o tem pa se nam zdi, da bi ga poslušali lahko kje drugje n. pr. v kaki gostilni, nikakor pa ne v koncertni dvorani ozir. v gledališču. Gledališče je bilo do zadnjega prostora razprodano.

Kljub temu navdušenju se v glasbenih krogih koncert nikakor ne hvali.

Stenkiwiczewi „Križarji“ v slovenskem prevodu. Ravno kar je v založbi „Goriške tiskarne“ A. Gabršček-a izšel 115—120 snopič „Slovenske knjižnice“, ki obsega na 489 straneh I. in II. del krasnega Stenkiwiczewega zgodovinskega romana „Križarji“ v slovenskem prevodu. Cena naročnikom 90 v, v razprodaji 1 K 20. Tretji in četrti del bodeta še obsežnejša.

Izpred sodišča.

Izpred porotnega sodišča.

Nesrečna ljubosumnost. Pri zgradbi nove ceste v Smrečju poslujoča delavca 40 let stari Jernej Matičič po domače Gregorčev iz Ivanjega sela, jako potuhnen človek, in njegov tovariš 51 let stari Janez Križaj, stanovala sta v Lavričkovi hiši v Smrečju ter se oba zagledala v domačo 49 let staro hčer, kar je dalo povod do ljubosumnosti in prepira. Dne 10. januarja t. l. sta dobila od podvzetnika g. Lavrenčinca nekaj predujema, ter sta potem v družbi pila po raznih krčmah. Na potu proti domu je Matičič v Podčelu brez povoda skočil na Križaja, ga zgrabil z eno roko za vrat, z drugo roko pa zamahnil s pipcem proti njegovemu vratu in gotovo bi bil ta sunek osodopoln, da ni prijel Križaj Matičiča za roko. Na to je zbežal Križaj v Mlinarjevo hišo na Stari vrhniki. Ker so vrata zapahnili, mu je Matičič žugal, da ga bo zaklal; slednjič so ga odpodili. Na potu proti Podlipi je srečal orožniško patruljo in ji pravil, da so mu pri Mlinarju s sekuro grozili. Ko je pa ta izvedela resnico, ga je aretirala in odvedla v zapor vrhniškega sodišča. Sedaj pa je vskipela jeza v Matičiču, prišel je orožnike z raznimi grdi psovskami zmizirati in pripomnil, da take bežaje je lahko vjeti kakor je on. Ko pa je bil Matičič iz zapore odpuščen, prišel je k Janezu Mlinarju v kamnolom in pravil, da bo Križarja zaklal, kjer ga bo dobil. Nasprotnika sta se našla na Vrhniki; pri pičaji sta se zopet sprla, a si naposled vendar podala roko. Okoli pol 9. ure šla sta na hlev v seno spat. Križaj je kmalo trdno zaspal. Sedaj ga je pa napadel Matičič z nožem ter mu prizadejal na raznih krajih desne strani života 17 ubodlin, potem pa zbežal. Prišel je nato v Korenčano gostilno na Vrhniki in slednjič v Jurčovo gostilno v Podlipi, kjer sta ga orožnika vklečila; na vprašanje, kje ima tovariša, je ta odgovoril, da leži v loteriji v slami mrzel. Ko so ga pripeljali na lice me-

sta, kjer je ležal ranjeni Križaj, je zaklical Matičič: a ni še mrzel; sinodi je bila tema, zato nisem videl, kam da sem ga zadel; pa saj še skupaj prideva; kar sem nameraval, to moram tudi storiti, drugače mi ne bo srce mirno. Kaka moralna propalica da je Matičič, je posneti tudi iz tega, da je po noči od 1. na 2. svečana bil iz kapelice ob cesti z Rakeka na Unec razmetal razpelo in dva kipa na cesto, da se je vse zdrobilo. Porotnikom sta bili stavljeni eno glavno in eno dodatno vprašanje. Prvo glavno vprašanje, glasečega se na poskušni zavrtni umor, so zanikali, pač pa soglasno pritrdili eventualnemu vprašanju, na težko telesno poškodbo, kakor tudi na vsa druga jim stavljena vprašanja razun enega glede hudodelstva javnega nasilstva s hudobnim poškodovanjem tuje lastnine. Obsodbo smo že prej objavili.

S predvečer obravnavo proti Zofki Kveder, o kateri smo tudi poročali, se je porotno zasedanje zaključilo.

Celjske porotne obravnave. Pri Sv. Kunigundi na Pchorju je mladenič Janez Kandut nekaterim tovarišem obrezal peresa na klobukih. Vled tega so imenovanca napeli Marko Gričnik, Albert Gričnik, Janez Hren. Kandut je dobil na glavi dve smrtonosni rani, da je čez nekoliko ur potem umrl. Pri porotnih sodbah v Celju so zdaj za plačilo dobili Marko Gričnik dve leti, Albert Gričnik petnajst mesecev, Janez Hren osem mesecev težke ječe in vsak še po en post vsak mesec.

Slovenska tržaška šola pred upravnim sodiščem. V kratkem se bo vršila na Dunaju pred upravnim sodiščem obravnava o pritožbi tržaških Slovencev proti ministerstvi odločbi, s katero je bila odbita pritožba tržaških Slovencev v zadevi ustanovitve slovenske šole v Trstu. Tržaški magistrat si je izbral za svojega zastopnika odvetnika dr. Grossa na Dunaju.

Celjsko državno pravdnštvo zasleduje »Domovino« po § 300 k. z. in meni, da pride »Domovina« pred porotnike.

Kako je celjski Rakusch pogorel. Znano je, da celjski železninar, bivši slovenski sin, sedaj ob enem nemški župan, znan iz sodnijske obravnave zaradi »proklete predznosti« itd., v svoji obrti ni več tako trden kakor nekdanj, ko še ni bilo Majdičeve slovenske trgovine z železino. Zato se njegovi uslužbenci morajo presneto potruditi, da privabijo v Rakuschevo trgovino kakega kupca. V sledečem slučaju so pa gospodu »Nemcu« Rakuschu slabo ustregli. Prišel je pred kratkim v Celje nek gospod, brat trgovca, kateremu se je obrt ponesrečila, in poplačal je pri slov. obrtnikih za svojega brata, kar je ta napravil dolgov. Veselo se je namuznil, ko je za svojega brata poravnal vse dolgove, samo dolga v znesku 400 K pri železninarju »Nemcu« Rakuschu ne. Stvar pa je bila taka. Gospod, o katerem govorimo, je bil poslal v Celje po železino k slovenskemu trgovcu gospodu Majdiču. Obenem je pridjal pismo, v katerem se zavezuje, da bo od on sam poravnal račun gosp. Majdiču, ako bi njegov brat ne mogel. Toda Rakuschevi uslužbenci so na cesti zasčili moža, ki je bil poslan v Majdičevo trgovino, ter so ga pregovorili, naj vzame rajši pri Rakuschu blago. Res se je dal pregovorniti in je vzel za okroglo 400 K železa pri »Nemcu« Rakuschu mesto pri Majdiču, kakor mu je bilo naročeno. Zdaj je pa, kakor omenjeno, oni trgovec s svojo obrtjo ponesrečil. Njegov brat se je zavzel za njega in je prišel v Celje plačati vse dolgove, za katere je izvedel, da so ga Rakuschevi uslužbenci oprostili te obveznosti. Gospod namreč ni dal poročstva za Rakuscha, ampak za Majdiča, in zato tudi ni dolžan prevzeti plačila pri Rakuschu. Tako je vled nerodnosti in prevroče krvi Rakuschevih agentov prihranil celih 400 K. Agitacija za nemštvo ni zmiraj koristna!

Surov poročnik. Sodišče v Königsbergu je obsodilo poročnika lovcev Jurija Steffena radi mučenja vojakov v 9mesečni zapor. Dokazali so mu 119 slučajev.

Nečloveška mati pred sodiščem. Pretekli teden je stala v Steyru pred porotnim sodiščem kočarica Cecilija Mairhofer radi detomora. Posameznosti sodnijske obravnave so vzbudile občno pozornost. Obtoženka je namreč najprej svoje dete zadržala, je potem na drobne kosce razsekala in je vrgla na svojem dvorišču svinjam v korito. Ko so prišli nečloveškemu dejanju na sled, so našli le še nekaj ogledanih udov otroškega telesa. Obtoženka je bila obsojena na 7 let težke ječe.

Koliko zasluži modistinja? Pri neki zanimivi obravnavi pri pariškem sodišču so prišli tudi do tega, koliko zasluži poslastice pariške delavnice klobukov. Neki oče je tožil tri svoje hčere, ker mu niso hotele plačevati izgovorjenih 900 frankov na mesec, ker si sam ne more več služiti kruha. Natančnejša obravnava je dokazala, da zaslužijo te tri sestre s prodajo klobukov na leto najmanj 200.000 frankov, in da se ne

morejo izgovarjati, da bi ne mogle plačevati svojemu ubogemu očetu dotične vsote.

Pastorjeva afera v Halle. V preteklem letu je v Halle vzbudilo veliko pozornost, da je pastor Tobler svojo nevesto hčer tovarnarja Bergerja, na poročni dan zapustil, ko so bili gostje in nevesta že v cerkvi. Nevesta je bila vled tega tako razburjena, da je umrla. Pastor je nato podal izjavo, v kateri je oblatil čast svoje neveste. Oče nevestin je pastora tožil in ker so tudi zdravniki potrdili neutemeljenost pastorjevih napadov, je bil pastor obsojen na tri tedne zapora in na 550 frankov globe.

Tatica razglednica. 16letna Marija Lipič v Ebentalu izvrševala je poleg nekega nedopustnega posla tudi še tatvino v prodajalnicah v Celovcu na tak način, da je obkradla skoro vse celovške trgovce, osobito si je pa na piko vzela prodajalce z razglednicami. Ko so jo decembra lanskega leta aretirali, našli so pri njej celo skladišče ukradenih stvari, med katerimi so tvorile glavni kontingent razglednice. Obsojena je bila pri sodnijski razpravi na tri mesece težke ječe.

Pred celovškimi porotniki so dobili radi tatvine in nevarnih groženj Anton in Janez Held štiri mesece. Marija Held eno leto težke ječe.

Detomortika — oproščena. Ana Kotar je stala pretekli teden drugič pred porotniki. Detomortika je svoje dva meseca staro dete umorila in vrgla v vodo. Pri prvi obravnavi se je neusmiljena mati zagovarjala s tem, da je storila zločinstvo v sili, ker jo je otrokov oče zapustil in tako ne bi mogla sebe in otroka preživeti. Porotniki so pritrdili vprašanju radi uboja, a s pristavkom v »nepremagljivi sili«, vled česar je bila morilka oproščena. Višje sodišče je razsodbo razveljavilo, ker nepremagljiva sila je sicer olajšava a ne oprostitelj razloge. Pri prihodnji obravnavi so zahtevali porotniki opetovano glavnemu vprašanju pristaviti pristavek o nepremagljivi sili ali »brez zavesti«. Ker jim sodišče sklicujoče se na odlok višjega sodišča ni ugodilo, so pritrdili sicer vprašanju glede uboja, a prečrtali pristavek »z namero otroka ubiti«. Sodnik je moral nato zopet detomortiko nekaznovano izpustiti.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani

Prijet ponarejalec denarja. V Senrvasu je policija prijela nekega mladega moža, pri katerem so našli za 18 tisoč kron ponarejenih stotakov. — Ponarejenja se nadaljujejo. Ravnatelj filijalk velikih bančnih trdk Rovati v Neapolju in Milanu sta ponesrečila pol milijona lir in pobegnita. — O princezi nji Lujizi se poroča, da ko princezinja povije, se bo z dovoljenjem cesarjevim vrnila v očetovo hišo v Solnograd. — Avtomobil protistavkujočim. V slučaju, da stopijo holandski železničarji v stavko, se bode železniška uprava posluževala avtomobilov. — Milijonarka poročila kočijaža. V Newyorku se je ena najbogatejših žena iz Brooklyn vдова Hendricksohn poročila s svojim kočijažem Patrick Max Hughom, ki je bil vdovec s šesterimi otroci. — Svoji ženi je prerezal vrat v Meranu brivec Franc Müller. Tudi svojega vajenca je smrtono varno rani. Nato se je brivec sam usmrtil. — Morilec štiri najst žensk Pietro Vermeggi je bil te dni izpuščen iz ječe v Rimu. Presedel je v ječi 30 let. — Leopold Wölfling se je obrnil na magistrat v Solnograd, kjer prebivajo njegovi ssariši, s prošnjo za domovinstvo. Odgovorilo se mu je, da s tem imenom nimajo nobenega upisanega. Leopold Wölfling je, kakor znano, bivši nadvojvoda Leopold. — 600 letnico rojstva Petrarce bodoprihodnje leto Lahislovesno praznovali. — Slikar brez rok je neki Hiles v Britonju na Angleškem. Krasno slika, držeč čopič v zobeh. — Angleški kralj se poda koncem marca na Riviero. — Največ vojaških samomorov se zgodi v Avstriji. Na 10.000 vojakov pride v Avstriji 1253 vojaških samomorilcev, v Nemčiji za polovico manj. — Velikanska iznajdba. Laški inženir Foretti je iznašel napravo, po kateri je mogoče pomnožiti hitrost vlakom tako, da prevozijo 200 km. v eni uri. — Soc. demokratični kolesarji in agitacija. Soc. dem. stranka v Nemčiji organizira povodom bližnjih držav-zborskih volitev na vseh krajih delavce kolesarje, ki jej bodo dobro služili pri agitaciji in razdeljevanju tiskovin.

Jubilej sv. očeta je mesto Požun na Ogrskem praznovalo na vso moč slovesno. Vse hiše so bile v predvečer slavnosti razsvetljene, razsvetlili so svoje hiše celo nekatoličani.

Najnovejša iznajdba. Ameriški listi poročajo: Naš svet je sestavljen iz mnogoterih snovij in nekatere od njih se naha-

jajo v jako majhnih množinah. Profesor Curie v Parizu je prišel na sled eni izmed teh najbolj redkih snovij, ki so ji nadeli ime radij. Tako redka je ta tvarina, da velja en sam funt celih 200.000 dolarjev. Na celem svetu je sedaj radija le dva funta. Listi pišejo, da je radij najbolj znamenita iznajdba zadnjih trideset let. Kar dela to tvarino tako pomenljivo, so njene posebno čudne lastnosti. Ko je Röntgen iznašel »črno luč«, s katero se more videti v notranjost stvari, je svet strmel. Toda v primeri z radijem je to otročja igrača. Z njem se more fotografirati skozi tri čevlje železa ali čevljev avinca. Za rancelstvo in zdravlilstvo je ta iznajdba velikanskega pomena.

Koliko je bilo Slovanov l. 1900. Profesor Lubor Niederle je objavil v »Slov. Pr.«: Rusov je bilo vseh skupaj 95.165.023; Poljakov 18.764.353; Čehov 6.619.706; Slovanov 2.019.706; Lužičkih Srbov 158.800; Slovencev 1.450.000; Srbov in Hrvatov 8.210.000; Bolgarov pa 4.850.000. Vseh Slovanov na celem svetu je v začetku XX. stoletja bilo 137—138 milijonov. — Leta 1825 so našli Slovanov 68.255.000, za 50 let pozneje (leta 1876) že 90.329.633, l. 1887 do 101.724.000, a danes že do 138 milijonov. In prišel bo slovanski vek!

Po poroki obolela. 28. febr. sta bila v Sisku poročena posestnik Konstantin Galletta in hči pekovega mojstra Schneiderja. Po poroki je bilo nevesti naenkrat elabo in poklicani zdravnik je konstatiral obolenje na tifuzi. Zenin se je tako prestrašil, da ga je takoj kap zadela. Zenina so pokopali, nevesta pa leži nevarno bolna v bolnišnici.

Strahovita nevihta je razsajala v noči od preteklega petka na soboto in v soboto v vseh francoskih primorskih mestih, zlasti na severnem obrežju, odkoder se poroča o neštevilnih nezgodah ribiških ladij in drugih malih jadernikov. Tudi v Parizu je pometal tako silen veter po ulicah in cestah, da je napravil povsod mnogo škode. Neštevilno dreves je poškodovanih. Vihar je razbil stekla po oknih in izločbah, potrgal raz prodajalnice napise, tako, da je pogled na nekatere ulice zares zelo žalosten.

Zakaj milijonarji popotujejo. Angleški milijonar John Hampton potuje celo leto po svetu od enega kraja do drugega, in sicer zato, da dobi celo leto sveže — rudeče jagode. Ko si je nagomadal precejšnje premoženje, dela to že enajst let. V septembru zapusti Angleško in se poda v Egipt, od tod nazaj na Špansko in Francosko in se s Francoskega vrne v juliju na Angleško, da se naž zopet rudečih jagod na domačih tleh. Bog mu žegnaj!

Samomor radi ponesrečenega goldinarja. V Budimpešti se je zgodila sledeča resnična dogodka. Neki častnik je poslal svojega strežnika Wisza z goldinarjem nakupiti več stvari. Strežnik je pa mesto na trg šel v krčmo, kjer je našel tovariše in z njimi toliko časa popival, da je goldinar zapravil. Ko je prišel iz krčme, je mesto k poročniku šel v vojašnico in se iz strahu pred kaznijo ustrelil.

Koliko so vredne železnice celega sveta? Vrednost vseh železnic na svetu je 120 milijard kron. Ta svota odgovarja desetini vsega imetka vseh civiliziranih narodov črtini njihovega vloženega kapitala, z vsem zlatim, srebrnim in papirnatim denarjem, kolikor je tega sploh na celem svetu, kupiti bi moglo k večjemu četrtno vseh železnic.

Nečloveški oče. Pretečeni teden je nastal v angleškem mestu Ramsgate naenkrat ponoči vrišč. Bilo je čuti eksplozijo in okna po hišah so namah zaropotala, kot ob potresu. Ena hiša je bila skoro do dna porušena. Našli so v razvalinah gospodarja in gospodinjso s prerezanimi vrati, oba živa in pa razmesarjeno truplo njihovega sina. Surovi oče je hotel zaklati sebe in ženo in potem z dinamitom razrušiti hišo. V tem trenutku je prišel domov nesrečni sin, ki je s silo iztrgal iz očetovih rok dinamit, ki se je pa razletel v njegovi roki, predno ga je mogel ugasiti.

Nova iznajdba. Pomorski ruski zdravnik od baltičke mornarice Tesipov se je že dalje časa trudil fotografovati morsko dno. Po mnogoterih trudapolnih poskusih se mu je delo srečno obneslo in danes so na razpolago slike iz morskih globin. Najtežje je bilo razsvetliti podmorsko okolico, a tudi to težavo je srečno premagal. Nova iznajdba bode služila kaj dobro pri iskanju potopljenih ladij.

Suša v Algiru. Že pet tednov ni bilo kapljice dežja v planjavi Mitidja. Ako ne bo v kratkem dežja, bo vsa žetev uničena, kar bo za ondotne kmetovalce silno hud udarec.

Ruska trgovska mornarica. Pred malo leti imela je ruska trgovska mornarica le malo ladij in samo 200 finskih jadernic za prevažanje drv. Danes pa ima trgovska mornarica 3050 parnikov, kateri plovejo po vseh morjih in rekah pod rusko zastavo.

Protestantskih kandidatov teologije je vedno manj. Leta 1888. jih je bilo 2190, leta 1892. jih je bilo 1903, leta

1894. le 1500, leta 1897. le 1319 in leta 1901. le 1079. Padlo je tedaj število prot. hogoslovcev v teku 14 let za več kot 50%. Čudno, da imajo na Nemškem le vedno pastore, ki so pripravljeni na misijon v Avstrijo!

Sokoli. »Vestnik sokolske« publicira sledeča pravila za sokole. »Častna straža sme stati pri mrlju le tedaj, ako se ta nahaja na neblagoslovljenem kraju; straža ima kapo na glavi. V posvečene kraje ne sme vstopiti straža ali častna č. a. Zastava ostane vedno pred blagoslovljenim lokalom«. Ali so Sokoli protikatoliška društva?

Na Dunaj ali v St. Louis? Prihodnje leto bode dve veliki razstavi: prva v St. Louisu v Ameriki in druga bo internacionalna razstava za proizvodnjo in tehnično uporabo špirta na Dunaju. Veliki fabrikantje v Berlinu so imeli te dni sestanek, da določijo, pri kateri razstavi naj sodelujejo; odločili so se za dunajsko. V St. Louis jih bo potemtakem prav malo šlo.

Društva.

(V proslavo papeževega jubileja) napravita katoliška delavska družba in družba Marijinih hčera v Idriji v nedeljo 8. marca slavnost v pivarni »pri črnem orlu«. Vpored: 1. »*» »Pohod fezniku«, godba. 2. J. Skroup: »Papeževa himna«, mešan zbor. 2. »*» »Solo Romanca za flauto«, godba. 4. K. Bendi: »Križaci na morju«, veliki mešani zbor. 5. R. Edenberg: »Gozdni koncert«, godba. 6. Slavnostni govor. 7. J. Čermák: »Pesem brez besed«, solo za cello. 8. »*» »Sv. Elizabeta«. Igrokaz v petih dejanjih. 9. Alegorija. 10. A. Foerster: »Svetemu Očetu Leonu XIII.«, mešan zbor s spremljevanjem orkestra. — Blagajna se odpre ob polu 7., začetek ob 7. uri zvečer. — Vstopnina: Za družbenike 20 vin., za goste 40 v. za osebo. — Preplačila se hvaležno sprejmo. — K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Darovi

Poslani našemu uredništvu.

Za škofove zavode: čast. g. V. Paulus 10 K namestu venca g. dekanu Sitarju. — Gospod Andr. Pipan, župnik v Polici, 10 K mesto venca na grob + g. dekana M. Sitarja.

Za družbo sv. Cirila in Metoda: Pri odhodnici č. g. Sinkovca nabral g. P. Tavčar ob priliki veselice delav. katol. bralnega društva na Jesenicah 5 K 30 v. — Gdč. Pavla Premrl v Št. Vidu nad Vipavo za dobljeni stavi 2 K. — G. profesor M. Petelin v Ljubljani v spomin dragemu sošolcu + gosp. dekanu M. Sitarju 10 K.

Bog plačaj!

Drobiž.

V dekljski šoli: Učiteljica: »Kako se glasi prihodnji čas glagola omožiti?« Učenka: »Ločiti se!«

Dobil je plačilo. Bilo je ob zadnjih deželnozborskih volitvah. Neki znani naprednjak vprašal je vprido več volivcev župnika, kak razložek je med škofom in oslom. »To vam povem hitro,« odgovori župnik, »škof nosi križ na prsih, osel pa na hrbtu. Toda povejte mi,« nadaljeval je župnik, »kak razložek pa je med vami in oslom.« Naprednjak je jecljaje odgovoril: »Tega pa vam sedaj ne morem povedati.« »Prav, prav,« odvrne župnik, »tudi jaz ne najdem nikakega razložka.«

Ubogal je Liberalni odvetnik: »Kako Vas pa je g. Kovač razžalil?« Toženec: »Rekel mi je, naj grem k vragu.« Liberalni advokat: »In Vi?« Toženec: »Sel sem naravnost k Vam.«

Slaba tolažba. Mož (kmalu po poroki šivajoč si gumb na obleki): »Mislim sem, če se oženim, da mi ne bo več treba gumbov šivati.« Žena: »Ja, dragi moj, ali si mislil, da se ti po ženitvi ne bo nikoli več noben gumb odtrgal?«

Pri prijatelju. Neki gospod je prišel k svojemu prijatelju ravno takrat, ko je prijatelj spal. Ker je pa prijatelj hudo smrčal, vpraša gospo: »Ali Vaš g. soprog zmeraj tako hudo smrči?« Gospa: »O ne, samo takrat, ko spi.«

Pred sodniki. Sodnik: »Tožene, Vi se gotovo nahajate vedno v slabi družbi?« Toženec: »Ravno narobe, gospod sodnik, jaz imam že od svoje mladosti samo s sodniki in državnimi pravdniki opraviti.«

Razne navede. Ako se izve, da je kdo umrl, vpraša Francoz najprej: Koliko je bil star? — Nemec: Kakšno bolezen je imel? — Italijan: Poveretto (revček). — Amerikanec: Prav mu je, da je umrl. — Rus: Srečen, da mu ni treba več delati! — Holandec: Koliko je zapustil? — Anglež: Kje je bil zavarovan? — Jud: S čim je tržil?

Zanimivo priznanje. Jejteles: Aron, tvoj knjigovodja je tudi eden izmed judočrcv! — Aron: Neumnost, saj ni na

četu nobenih judožrov! — Jejteles: Zakaj neki praviš, da jih ni? — Aron: Zato, ker se jim studimo.

Pred poroko. Ona: Deliti hočem s teboj veselje in žalost. — On: Pri meni ni žalosti. — Ona: O, ko se vzameva, bo že prišla.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 7. marca. Na smrt obsojeni morilec Senekel zadnje dni ni hotel nič jesti. Ko so mu zdravniki dejali, da se na ta način še ni nihče usmrtil, je pričel zopet jesti. Obnaša se vedno silovitejšje.

Dunaj, 7. marca. Neka dekla se je nameravala danes usmrtiti s tem, da je izpila četrt litra črnila. Poškodovala si je samo nekoliko želodec.

Gradec, 7. marca. Za jutrišnji dan vnovič napovedani pročišnimski shod je oblastvo prepovedalo. Vršil se bo bržkone zopet po § 2.

Gradec, 6. marca. Včeraj prišlo v kavarni „Union“ do pretepa med slovenskimi in nemškimi dijaki. Povod dali nemški burši. Graški listi zvrčajo vso krivdo na Slovence in ščuvajo prebivalstvo proti slovenskim gostom.

Zagreb, 7. marca. Hrvaške opozicijske stranke bodo priredile veliko demonstracijo proti vojni predlogi. Tudi socialni demokratje se bodo pridružili demonstraciji.

Praga, 7. marca. (C. B.) V Ašu in Graslicah so se sinoči in danes zjutraj zopet čutili precej močni potresni sunki. V Karlovih varih se sunki več ne ponavljajo.

Praga, 7. marca. Riegrov pogreb se je vršil danes popoldne. Veliko število slovenskih poslancev je vzbujalo pozornost. Raz hiš so vibrale črne zastave.

Monakovo, 7. marca. Poroča se, da je bavarska princezinja Gabrijela, ki potuje s svojim možem princem Rupertem po Indiji, zaostala v Bandogu. Skregala se je z možem in se hoče ločiti. Poroča se, da je vršila še - le pred dvema letoma.

Rim, 7. marca. Zdravnik papežev dr. Lapponi dementira vesti o papeževi bolezni. Sveti oče je imel nekoliko nahoda, a je že ozdravljen.

Rim, 7. marca. Jutri bomo imeli Slovenci v cerkvi sv. Klemenca na grobu sv. Cirila pridigo in sv. obhajilo.

Lipsko, 7. marca. Bivši jezuit grof Hoensbroech kandidira v nemški državni zbor.

Pariz, 7. marca. Humbertova predlaga celo vrsto visokih politikov v svoji pravdi za priče.

Pariz, 7. marca. El Meubhi je zažgal mesto Ain Metiarana. Samo 40 oseb se je rešilo iz plamena.

Carigrad, 7. marca. Sultan je pomilostil 400 kaznjencev.

Zofija, 7. marca. Velikansko razburjenje vzbuja vest, da so se turške čete utaborile tik bolgarske meje. V Solunu je dobil Hilmi paša nalog, vsakega člana makedonskega odbora, ako ga dobi v pest, ustreliti.

Curih, 7. marca. Mehanik Brinkman je ustrelil svojega štiri letnega otroka in sebe.

Atene, 7. marca. Policija je prišla ruskega špijona.

London, 7. marca. Angleška vojna uprava odpravi iz angleške armade sulice.

*) Za včerajšnja števila prepozno došlo. Op. uredništva.

— Občeznato dajo Mautnerjeva napojena semena za krmsko repo najboljše pridelek. Prav tako izvrstna in nepresežna so tudi Mauthnerjeva zelenjadna in cvetlična semena.

Spominjajte se ljudskega sklada.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m, srednji zračni tlak 748.0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra, v mm.	Temperatura po Celsiju	Vetrovi.	Nebo	Padačina v 24 urah v mm.
6	9. zveč.	734.9	6.4	sl. jz.ah.	sk. obl.	
7	7. s utr.	737.7	4.9	sl. sz.ah.	dež.	1.1
	2. popol.	738.1	5.2	sl. vzj.ah.	obl.	

Srednja včerajšnja temperatura 5.6° normale. 2.1°.

Dunajska borza

dné 7. marca.

Skupni državni dolg v notah	100.50
Skupni državni dolg v srebru	100.50
Avstrijska zlata renta 4%	121.10
Avstrijska krona renta 4%	101.10
Ogerska zlata renta 4%	121.10
Ogerska krona renta 4%	99.55
Avstro-ogerske bančne delnice 600 gld.	15.89
Kreditne delnice, 160 gld.	684.—
London vista	240.25
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	117.15
20 mark	23.44
20 frankov (napoleonidor)	19.10
Italijanski bankovci	95.45
C. kr. cekini	11.31

Zitne cene

dné 7. marca 1903. (Termin.)

Na dunajski borzi:

Za 50 kilogramov.

Pšenica za spomlad	K 7.69 do 7.70
Rž za spomlad	7.05 " 7.06
Koruzna za maj - junij 1903	" " "
Oves za pomlad	6.32 " 6.33

Na budimpeštanski borzi:

Pšenica za april	K 7.65 do 7.66
Pšenica za maj	7.54 " 7.55
Pšenica za oktober	7.55 " 7.56
Rž za april	6.73 " 6.74
Oves za april	6.05 " 6.06
Koruzna za maj (1903)	6.14 " 6.15
Koruzna za julij	6.20 " 6.21

Dunajski trg

Pšenica banaška	K 8.29 do 8.70
južne železnice	7.60 " 8.—
Rž	6.85 " 7.15
Ječmen	6.40 " 7.40
ob Tisi	6.40 " 7.65
Koruzna ogarska	6.50 " 6.80
Činkvant	7.10 " 7.40
Oves srednji	6.45 " 6.65
Fižol	7.— " 14.—

„SLOVENEČ“

se prodaja

doslej v naslednjih ljubljanskih tobakarnah:

- Blaž N., Dunajska cesta 12.
- Brus Maks, Pred škofijo 12
- Dolenc Helena, Južni kolodvor.
- Kališ Alojzij, Jurčičev trg 2.
- Sušnik Josipina, Rimska cesta 24.
- Tonich Ivana, Florijanske ulice 1.
- Vrhovec Ivan, Sv. Petra cesta 52

E. Zbitek-ov



zavod za izdelovanje steklenomozaičnih božjih grobov, lurskih duplin in altarjev za procesije ob sv. Reš. Tel. Odlikovan od Nj. svetosti papeža Leona XIII., priznanja katol. teol. akademije v Peterburgu, nemškega misijona v Carigradu itd. 143 4-2

Ilustrovani ceniki zastoj. Vse pošiljke zajamčene.

Izšla je knjiga „Lurški čudeži“.

Francoski spisal Henrik Lasér, poslovenil Fr. Marešič.

Dobiti je v „Katol. Bukvarni“ v Ljubljani, in v prodajalni H. Ničman.

Cena trdo vezani knjigi 2 K, po pošti 20 h več.

J. SOKLIČ

v Ljubljani, Pod Trančo 1

priporoča prečistiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestih in na deželi izbornu svojo zalogo

cilindrov, mehkih in trdih klobukov, turist-skih klobukov, čepic.

Tovarniška zaloga

lodnatih klobukov

c. kr. dvornih založnikov A. J. Pichler v Gradcl. 273 12-14

Novosti za citre.

Album: 100 nemških pesmi z besedami in prstometom, 4 K. — 85 slovenskih pesmi z besedami in nemškimi prestavi istih, 5 K. — Izredno navduševalni in priljubljeni napevi prirejani so v lahkem in prijetnem slogu. Odlikovane, 3. izdaje.

Edina, ravno za samouk prirejena šola za citre. Uspeh siguren. Poponu v jedni knjigi (225 strani), 5 kr. Prospekt brezplačno. — S pošto 50 vin. več.

Josip Sorg, Dunaj III Hauptstrasse 144.



Naznanjam slav. občinstvu, da sem v zvezi z največjo švicarsko tovarno, ki izdeluje ure z mojo lastno znamko.

V zalogi imam žepne zlate, srebrne, nikelnaste in jeklene ure, nadalje vse vrste stenskih ur in budilk itd. 32 1

Nikel, cilindrična ura od gld. 1.90 naprej.

Srebrna „pancer“ veritica 15 gr. gld 1.10.

Budilka od gld. 1.45 naprej.

Mojih ur ni zamenjati z dunajskimi, ker so prave švicarske ure, da pa so res dobre, dokazuje to, da sem si pridobil odjemalce tudi izven Avstrije, ter razpošiljam blago na vse kraje, kakor v Nemčijo, Belgijo, Romunijo, Ameriko itd. — Vse moje ure so dobri kakovosti mojih ur oddajam iste po jakso nizki ceni z veličnim jamstvom.

Nadalje priporočam svojo veliko zalogo

zlatnine in srebrnine

kakor verišice, uhane, prstane, poročne prstane, zapestnice, broške, priveske, srebrne palice itd. — Vse moje zlato in srebro je puncirano pri c. kr. puncij-kem uradu

Sprejemam vsa v mojo stroko spadajoča popravila, katera izvršim v moji delavnici točno in ceno.

Priporočam se slav. občinstvu za obilo nakupovanje z zagotovilom točne postrežbe bilježim z velepospotovanjem

Fr. P. Zajec,

urar ter trgovina zlatnine, srebrnine in optičnega blaga; zastopnik največje tovarne v Zürichu.

Ljubljana, Staritrq 28

Prosim, zahtevajte ilustrovani cenik, katerega pošiljam poštino prosto.

Tudi imam v zalogo

optično blago

kakor očala, ščipalce, daljnogleda, barometre, toplomere in sploh vse optične predmete.



Kdor želi imeti dober

harmonij

vrhuškega ali ameri-kanskega sistema, ta naj blagovoli pisati na naslov: A. Luzznik, Vrh-nika pri Ljubljani. 2

Najizvrstnejše in najboljše

tamburice

izdeluje in razpošilja

prva siseška tvornica tamburic

J. Stjepušin,

Sisek (Hrvaško).

Odlikovana na pari ki iz-ložbi l. 1900, ter na milan-ski izložbi l. 1896.

Zraven tamburlo in skladb za tamburice prodaja razna glasbila kakor:

gosle, citre, kitare, man-doline, harmo-nike, okarine

itd., za koje se pošlje poseben cenik s slikami.

Veliki ilustrovani cenik se pošlje vsakemu 1310 6-6 franko in zastoj.

Zahtevajte



brezplačno in franko

moj ilustrovani cenik z več ko 500 podobami ur, zlatega in sre-brnega blaga in godbineh reči

HANNS KONRAD

tovarna za ure in izvozna trgovina

Most št 234, Češko.

Zahvala.

Veleč. gosp. duhovnikom, sl. cerkvenim predstojništvom in cenj. občinstvu za vsa prešlo leto izročena dela, proseč novih naročil letošnje leto, izreka 273 4-1

z velespoštovanjem

Alojzij Fakin,

oblastveno potrjeni preskušalec in poprav-ljalec strelovodov itd.

Glince pri Ljubljani, p. Vič.

Kafari v dušniku se po redni rabi

rogaške vode

olajšajo. 294 1-1

Organist in cerkvenik

se išče. — Dobra plača. — Oženjeni prosilci, večji kakega rokodelstva imajo prednost. — Več povč iz prijaznosti upravnistvo „Slovenca.“ 260 3-3

Družinska pratika

za l. 1903

je izšla v 2. izdaji

in se dobiva pri I. Kordiku, H. Ničmanu, I. Korencanu in V. Petričiču

Lepo predivo in suhe hruške

cele vagone in manjše partije, kakor tudi fižol

kupi

Anton Werbole, Medija-Izlake. Kdor kaj ima, naj takoj naznani. 281 2-2

Prošnja.

Ljubljanski filakar Ivan Čibašek je na večtedenskem potovanju z nekim gospodom agentom, ki prodaja „Frankovo ciklorijo“. Ker je njegov oče Matej Čibašek, župan na Črnučah pri Ljubljani, nagloma smrtnonevarno obolel, prosimo vse bralce „Slovenca“, ki morda vedo, kje sedaj biva omenjeni filakar Ivan, da mu takoj sporočé o bolezni očeta.

Najtoplejše se mu za to ljubav že na-prej zahvaljuje

289 3-2 družina Čibašek.

Na Črnučah, 5. marca 1903.

Naznanilo.

V četrtek, dné 12. sušca 1903 se bodo prodajala na drobno zemljišča

umrlega Jožefa Pipan iz Poljan hiš. št. 16.

Kdor želi kaj kupiti, pride naj v četrtek, dne 12. sušca ob 8. uri dopoldne v Poljane hišna štev. 16.

Na prodaj je tudi hiša z gospodarskimi poslopji.

Zemljišča leže v kat. občini Šent Vid, Zgornja Šiška in Ježica.

Natančneja pojasnila daje dr. Fran Vok, c. k. notar v Ljubljani. 288 2-1

Mejnarnodna panorama

v Ljubljani, Pogačarjev trg.

Fotoplastična umetnostna razstava

Danes, v soboto 7. marca

Zadnji razstavni dan

Potovanje po slikovitih Alpah

in velezanimiva hoja na

Mont blanc.

V nedeljo, 8. do 14. marca

Zanimivo potovanje po

Egiptu.

Pozor! Novo došle

mufoskopne slike

Zabavno in zanimivo.

Odprto vsak dan, od 9. do 12. ure dopoldne in od 2 do 9. ure zvečer

Pozor!

Kdor želi dobre, pristne, fine **slivovke** ali **tropinove** nad pol hektolitra kupiti naravnost od producenta, naj se obrne do posestnika Orehovaca, gospoda **Dragotin Fröhlicha**, pošta Sv. Peter-Orehovac na Hrvaškem. 223 8-3



307 Izvrstno delujoča 1-1

gostilna

na jako primernem kraju tik vrat bohinjskega predora se odda takoj v najem.

Ponudbe in pogodbe sprejema posestnik

Ivan Markeš

gostilničar pri Predoru v Bohinjski Bistrici št. 102.

Manjše stanovanje

išče za avgust fermin t. l. oženjen uradnik brez otrok. — Ponudbe sprejema magistratni uradnik g. Ante Gutnik. 311 3-1

Šivilja sprejme takoj **učenko**

308 2-1 Oglasiti se je na Karlovski cesti šte. 15.

Organist

samec, z dobrimi spričevali, **išče službe.**

Njegov naslov pové upravnistvo „Slovenca“ 292 2-1

Kleparski pomočnik

se išče za samostalno delo na deželi

Ponudbe na izdelovalnico domačega orodja (Hausgeräthe-Manufactur) v Višnji Gori na Kranjskem. 293 1-1

Važno za bolne na želodcu!

Brezslastnost, težave v želodcu, slabost, glavobol vsled slabega prebavanja, razne želodčne bolezni

takoj odstranijo znane

Brady-jeve kaplje za želodec (Marijacejske).

Na tisoče zahvalnih in priznanih pism!

Cena steklenici z navodilom rabe 80 h. več steklenica K 1.40.

Dobiti po lekarnah.

Glavna zaloga v Ljubljani: lekarna „Pri zlatem jelenu“, Marijin trg št. 4 (Jos. Mayr) in lekarna „pri orlu“

Svarimo pred ponarejenjem, pristne Marijacejske kapljice za želodec morajo imeti varstveno znamko in podpis **Brady** 1161 12-5

„Katoliška Bukvarna“ v Ljubljani priporoča:

Kratek poduk

o sv. zakonu.

Za slov. zaročence in zakonske sestavi

Jan. Zabukovec, župnik.

Cena trdovezani knjigi 70 v, po pošti 10 vinarjev več.

VABILO

k

občnemu zboru

Slovenske posojilnice v Št. Jerneji na Dolenjskem

registr. zadruga z neomejeno zavezo, kateri se bo vršil

dné 22. sušca 1903 ob 4. popoldan v starem šolskem poslopji.

Dnevni red:

1. Nagovor načelnika.
2. Račun načelstva.
3. Poročilo računskega preglednika.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev računskega preglednika in njega namestnika.
6. Slučajnosti zlasti glede premembe združnih pravil.

Zadružnike k obilni udeležbi uljudno vabi

291 1-1

Načelstvo.

VABILO

na

VII. red. občni zbor

hranilnice in posojilnice v Stariloki, registr. zadruga z neomejeno zavezo, kateri se bo vršil

v nedeljo, dné 22. marca t. l. ob 3. uri popoldne v kaplaniji.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorništva.
3. Odobritev letnega računa.
4. Volitev načelstva.
5. Volitev nadzorstva.
6. Slučajnosti.

282 1-1

Načelstvo.

Opomnja: Ko bi ob določeni uri zbor ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje drugi ni sklepa ne glede na število udeležencev.

Konjski kovač se sprejme

takoj v službo pod jako ugodnimi pogoji pri Urban Weberjevih nasled. na Zalemlogu pri Železnikih. 252 3-1

Nič več telesnega zaprtja, ako se vživa **Huss-ova pogača.**

Zaloga: Dunaj, XVIII., Ladenburggasse 46. Prospekt brezplačno. — Pošiljatev za poskušnjo: 12 kosov franco 3 K po povzetju. 72 52-6

Št. 399/2

5

OKLIC.

1223 3-1

Na prošnjo priglašeni dedičev dovoljuje se

prestovoljna javna dražba

v zapuščino Jere Rozman iz Spodnjega Otoka šte. 23 spadajočega posestva vlošne šte. 140 kat. občine Otok, obstoječega iz zidane hiše šte. 23, v kateri se je izvrševal gostilniški obrt, z gospodarskim poslopjem, dveh njiv, treh travnikov in štirih gozdov. — S hišo vred prodá se za gostilniški obrt namenjena priprava in pohištvo.

Posestvo se izkličje za 10 000 K — in se ponudbe pod izklicno ceno ne sprejmejo. Prodajalci pridržje si pravico, prodajo v osmih dneh odobriti.

Kupnina se ima položiti v sodne roke.

Pogoji dražbe ležje tusodno v upogled.

C. kr. okrajna sodnija v Radovljici odd. I.

dné 2. marca 1903.

Emajlirani in porcelanasti

higijenični pljuvalniki

natančno po predpisu

v največji izberi

se dobivajo najcenejše pri tvrdki

FRAN KOLLMANN

trgovec s steklenino in s porcelanom

v Ljubljani, Mestni trg.



VABILO

na

V. redni občni zbor

„Kmetijskega društva v Podkorenu“,

ki bo

dné 5. aprila 1903, na Cvetno nedeljo

popoldne ob 4. uri v zadružni hiši.

o o

VSPORED:

1. Poročilo o računu za 1902.
2. Odobritev računa.
3. Volitev tretjine odbornikov.
4. Volitev nadzorstva.
5. Morebitni nasveti.

V Podkorenu, dné 20. svečana 1903.

310 1-1

Načelstvo.

V slučaju, da bi prvi zbor ne bil sklepčen, skliče se s tem drugi občni zbor ob 5. uri z istim vspešdom.

VABILO

na

VIII. redni občni zbor

hranilnice in posojilnice v Horjulu,

registr. zadruga z neomejeno zavezo, koji se vrši

v nedeljo, 15. marca 1903

ob polu 4. uri popoldne v Horjulu h. št. 94

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrjenje računa za leto 1902.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Slučajnosti.

302 1-1

Načelstvo.

Mlad mož

vsestransko izobražen z izbornimi večletnimi spričevali kot poslovodja, več računstva, slovenskega in nemškega jezika popolnoma zmožen, išče primerne službe. Vstopi lahko takoj. — Ponudbe sprejema iz prijaznosti uredništvo „Slovenca“. 259 3-2

VABILO

na

IV. redni občni zbor

kmetijsk. društva v Dolenjivasi pri Ribnici

reg. zadruga z omejeno zavezo

kateri se bo vršil

dné 22. marca 1903 ob polu 4. uri popoldne v društvenih prostorih v Dolenjivasi.

VSPORED:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Predložitev in odobrenje računa za leto 1902.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Slučajnosti.

302 1-1

ODBOR.

Vabilo

na

V. občni zbor

kmetijskega društva v Gorjah

registr. zadruga z omejeno zavezo,

kateri se bo vršil

v nedeljo, dné 22. marca 1903 ob polu 4. uri popoldan v posojil. prostorih.

Dnevni red:

1. Pozdrav načelnika.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Potrjenje računa za leto 1902.
5. Volitev treh po triletni dobi odstopivših udov načelstva.
6. Volitev nadzorstva.
7. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi

303 1-1

Načelstvo.

Večje posestvo

na Gorenjskem, blizu industrielnih krajev in 50 minut hodá od železniške postaje Podnart oddaljeno; obstoječe iz enonadstropne hiše, gospodarskega poslopja z obokanim hlevom, vse v dobrem stanu, z velikim sadnim vrtom, 56 oralov gozda, čez 8 oralov njiv, 11 in pol oralov travnikov, nekoliko pašnika, se iz proste roke vse skupaj ali pa le en del prodá. K hiši in hlevu napeljana dobra pitna voda-studenčnica. Večina travnikov namaka se s to izvrstno vodo, kar pripomore k več nego do dvojnega pridelka. — Pojasnila daje iz prijaznosti **T. Sušteršič**, grajščinski oskrbnik v Radovljici. 261 2-1

Izvrstno delujoča

gostilna

na jako primernem kraju tik vrat bohinjskega predora

se odda v najem.

Ponudbe in pogodbe vsprejema lastnik

Josip Markeš,

279 2-1

na Jesenicah 54.

Dobiva se v vseh knjigotrdnicah **MALI VITEZ**

Pan Volodijevski

Zgodovinski roman, spisal H. Sienkiewicz

* Po poljskem izvirniku poslovenil Podravski. * Roman izide, bogato ilustriran, v 20 do 25 sešitkih po 40 h. Vsakih 14 dni se izdaja en sešitek.

Založila knjigarna

Kleinmayr & Bamberg v Ljubljani. 111 20-10

Prodá se še dobro ohranjeni

križev pot

po jako nizki ceni. — Podobe so velike z akviri in nadstavkom 125×67; brez okvira in nadstavka pa 67×52 cm.

Kaj več se izve pri cerkvenem predstojništvu v Rudniku. 275 4-2

263 12-2

275 4-2

Umetno vezenje na šivalnih strojih.

V številki 3999 je »Illustr. Leipziger Zeitung« dne 20. novembra 1902 prinesla naslednje naznanilo:

»Ukazano američansko reklamo so naši društveni imenovali ono po američanskem Singerjevem društvu uprizarjeno hvalsanje. Društvo Singer je na to tožilo, a bilo v vseh instancah zavrženo.

Sodišče je spoznalo, ko je tožbo zavrnilo, da je ono imenovanje vseskozi primarno.

Društvo nemških tovarnarjev za šivalne stroje.

Okolnost, da tudi v Avstriji agentje Singerjevega društva občinstvu trdijo, da so le Singerjevi šivalni stroji pripravi za vezenje, nas sili k izjavi, da je vsak šivalni stroj raven za vezenje in da je merodajna edino le spretnost in izurjenost onega človeka, ki dela na stroju.

V Ljubljani, 20. februarja 1903.

Janez Jax & sin.

V naši trgovini na Dunajski cesti št. 17 daje se **poduk v vezenju** vsaki čas **brezplačno**, in sicer nauk v vezenju na vsakršnem šivalnem stroju, bodisi finjšem kakor tudi na priprostem.

217 2-1

Ljubljana

ANTON SCHUSTER

Špitalske ulice št. 7.

uljudno naznanja,

da so došle novosti

konfekcij za dame

in deklice, bluže

kakor tudi modno

blago za obleke za

dame in gospode in

se priporoča mno-

gobrojnemu obisku

Solidno blago.

Nizke cene.

Uzorci na zahtevanje franko.

304 7-1

Razpisana je služba organista in cerkvenika

Pripravna je služba za oženjenega organista, ki je tudi rokodelce, zlasti krojač ali čevljar.

Službo je nastopiti o sv. Juriju 1. 1903.

Pismina in ustmena pojasnila daje do konca marca podpisani:

Župni urad na Vrhu pri Vinici,
dne 1. marca 1903.

Josip Kramarič,

župnik.

274 3-2

Priporočilo!

Umetni in trgovski vrtnar **Alojzij Korsika**
v Ljubljani

priporoča svojo bogato **semensko zalogo**, katera je edina na Kranjskem, strokovno urejena **semenska trgovina**, ter ima vsa **krmska, zelenjadna in ovčična semena**, prava in dobro kavična, za katero kakovost jamčim, nadalje imam mnogovrstne **ovetlice v loncih**, sveže in suhe **palme**. Izdelujem tudi sveže in suhe **venice** in **šopke** z trakovi in napisi in vse sploh v mojo stroko spadajoče predmete po najnižjih cenah. — **Ilustrovani cenik za l. 1903 se dobi brezplačno.**

Za obilno naročbo se priporoča

z odličnim spoštovanjem

240 10-5

Alojzij Korsika.

Otvoritev prihodnji teden!



Pripoveduje se, da bode nova glavna
prodajalna na **Mestnem trgu št. 5**

angleškega skladišča oblek

najelegantnejša in največja v tej stroki

Za pomladno sezono dospeli so najnovejši in
najmodernejši izdelki

konfekcija za dame in deklice
obleke za gospode in dečke

Posebni oddelek za naročila po meri; največja izbira
najfinejšega blaga; obleke za preč. duhovščino, vsako-
vrstno blago za razne uniforme izvrše se natančno in
trpežno najtočneje.

Velespoštovanjem

306 3-1

O. Bernatović v Ljubljani.

Razglas.

295 3-2

Razpisuje se

zgradba nove štirirazredne šole v Radovljici.

Dražbeni pogoji, načrti in proračun so na upogled v občinski pisarni v Radovljici.
— Ponudbe, katerim se mora priložiti pet odstotni vadij, naj se vložijo pri podpisnem do
23. marca t. l. opoldne.

Krajni šolski svet v Radovljici, 4. marca 1903.

Janez Novak, predsednik.



NOVO!

Uljudno naznanjam, da sem priredil v prvem
nadstropju svoje trgovine 305 1-1

Pred Škofijo št. 1

poseben oddelek za sukneno blago vsake vrste.
Potrudil sem se, da sem dopolnil svojo zalogo
z najnovejšimi in najbolj modernimi tu in ino-
zemskimi vrstami blaga od najfinejše do najce-
nejše kakovosti, s čimur mi je omogočeno, da
ustrežem vsem zahtevam.

Poskusite toraj nabaviti pri meni po-
trebno sukneno blago vseh vrst, in prepričali
se boste, da boste popolnoma zadovoljni tako
glede izbire in kakovosti kakor tudi glede cene.

Na blagohoten obisk najuljudneje vabi

J. Grobelnik, Ljubljana.

Vzorci na sunaj franko. Blago lanske se-
zone 20%, ostanki blaga 30% pod tovarno ceno.



Za Marijin mesec maj in
praznike Matere Božje pri-
poročamo

Janez Pogačnik:

Dvanajst Marijinih pesmij

za mešan zbor.

Cena partituri 50 kr., posameznim
glasovom 10 kr.

Katol. Tiskarna v Ljubljani.

Vozni red

avstrijskih državnih železnico,
veljaven od 1. oktobra 1902.

Prihajalni in odhajalni čas označen je v sred-
njeevropskem času. Srednjeevropski čas je kraj-
nemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. uri 24 min. po noči osebni vlak v Trbiž,
Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selz-
thal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-
gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih,
Genovo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc,
na Dunaj via Amstetten.

Ob 7. uri 5 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž,
Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno,
Dunaj; čez Selzthal v Solnograd; čez Klein-Rei-
fling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine
vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Prago,
Lipsko.

Ob 7. uri 17 min. zjutraj mešani vlak v Kočevje
in v Novo mesto

Ob 11. uri 51 min. dopoldne osebni vlak v
Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selz-
thal, Dunaj.

Ob 1. uri 5 min. popoldne mešani vlak v
Kočevje in v Novo mesto.

Ob 3. uri 56 min. popoldne osebni vlak v Trbiž,
Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selz-
thal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru,
Inomost, Bregenc, Curih, Genovo, Pariz; čez Klein-
Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Mari-
jine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare,
Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.

Ob 7. uri 8 min. zvečer mešani vlak v Ko-
čevje in v Novo mesto.

Ob 10. uri zvečer v Trbiž, Beljak.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

Ob 3. uri 25 min. zjutraj osebni vlak z Dunaja
via Amstetten, Solnograda, Lince, Steyra, Gmun-
dena, Ischla, Aussee, Pariza, Geneve, Curiha,
Bregenca, Inomosta, Zella ob jezeru, Ljubnega,
Celovca, Beljaka, Franzensfeste.

Ob 7. uri 12 minut zjutraj iz Beljaka.

Ob 8. uri 44 min. zjutraj mešani vlak iz Ko-
čevja in Novega mesta.

Ob 11. uri 16 min. dopoldne osebni vlak z
Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba,
Marijinih varov, Plnja, Budejevic, Solnograda,
Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregenca,
Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljub-
nega, Celovca, Linca, Pontabla.

Ob 2. uri 32 min. popoldne mešani vlak iz
Kočevja in Novega mesta.

Ob 4. uri 44 min. popoldne osebni vlak z Du-
naja, Ljubnega, Selzthal, Beljaka, Celovca, Fran-
zensfeste, Pontabla.

Ob 8. uri 35 min. zvečer mešani vlak iz Ko-
čevja in Novega mesta.

Ob 8. uri 51 min. zvečer osebni vlak z Dunaja
via Amstetten in Ljubno, iz Lipskega, Prago,
Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih
varov, Plnja, Budejevic, Linca, Steyra, Solno-
grada, Beljaka, Celovca, Pontabla.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

Ob 7. uri 28 min. zjutraj v Kamnik.
" 2. " 05 " popoldne " "
" 6. " 50 " zvečer " "

Prihod v Ljubljano (drž. kol.)

Ob 6. uri 49 min. zjutraj iz Kamnika.
" 11. " 06 " dopoldne " "
" 6. " 10 " zvečer " "

Lokalna železnica Ljubljana-Vrhnika.

Odhod:

Prihod:

Ob 7:15 zjutraj Ob 6:34 zjutraj
" 2:13 popoldne " 12:29 popoldne
" 6:05 zvečer " 6:59 zvečer.

Stoletna pratika dvajsetega stoletja

1901 — 2000

z načelno podobo
v barvah in jako
zanimivo, podučno
in koristno vsebi-
no. Sestavil doktor
Gregorij Pečjak.

Stane v »Prodajalnici
katol. tiskovnega dru-
štva (H. Ničman)« v
Ljubljani, mehko ve-
zana 1 K 30 h, v pol-
platnu 1 K 80 h, v pol-
usnji 2 K. Po pošti
20 h več.

MATTONLEY GIESSHÜBLER

naravna
alkalična kislina

kot zdravilni vreclec že stoletja znana v vseh
bolezni (L) 38 9

sapnih in prebavnih organov,
pri protinu, želodčnem in mehurjem kataru. Izvrstna
za otroke, prebolele in mej nosečnosti.
Najboljša dijetetična in osvežujoča pijača.

Izvirnik: Giesshübl Sauerbrunn,
želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih
Prospekt zastoj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih
specijalnih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in
vinom.

Zaloga pri Mihael Kastner-ju in Peter Lassen-ju v
Ljubljani

Tovarna pečij in raznih prstenih izdelkov Alojzij Večaj

Ljubljana, Trnovo, Opekarska
cesta, Veliki stradon št. 9

prilagojena slav. občinstvu in pred.
duhovščini svojo veliko zalogo
barvanih prstenih

pečij in štedilnih ognjišč

kot: rujavih, zelenih, belih, modrih,
sivih, rumenih itd., kar najbolj trpež-
nih in po modernih modelih izde-
lanih. Cene nizke. 36 52-10

Lastni izdelek.

Ceniki franco in brezplačno.



Varstvena znamka: Sidro. LINIMENT. CAPSICI Comp.

Iz lekarne Richter-jeve v Pragi.

priznana izvrstno bolečine olaj-
šujoče mazilo je dobiti steklenica
po K 80, K 140 in K 200 v vseh
lekarnah. Zahteva naj se to

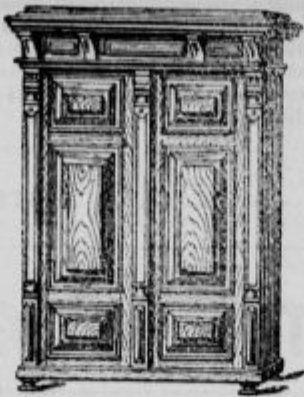
sploh priljubljeno domače zdravilo

vedno le v izvornih steklenicah
z našo varstveno znamko „sidro“ iz
Richterjeve lekarne ter sprejme iz
previdnosti le v steklenicah s to var-
stveno znamko kot pristni izdelek.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu
v Pragi, Elisabethstrasse 5.
1146 34-20

Prva kranjska mizarska zadruga

v Šent Vidu nad Ljubljano



se priporoča sl. občinstvu v naročitev
raznovrstne temne in likane sobne
oprave iz suhega lesa, solidno izgotov-
ljene, po lastnih in predloženih vzorcih.

Velika zaloga raznovrstne izdelane
oprave za salone, spalne in jedilne
sobe je na izbero cenjenim naročnikom
v lastnem skladišču tik kolodvora v Viž-
marjih. — V prav obilno naročitev se
priporoča 42

Jos. Arhar, načelnik.



„ANDROPOGON“

(Iznajditelj P. Herrmann, Zgornja Poljskava)

je najboljša, vsa pričakovanja prekašajoča sredstvo za rast
las, katero ni nikako sleparstvo ampak skozi leta z nena-
vradnimi uspehi izkušena in zagajeno neškodljiva tekočina,
ki zabrani izpadanje las in odstrani prahaje.

Značilno je, da se pri pravilni rabi že čez 4 do 5 ted-
nov opazi močna rast las, kakor tudi brade, in imajo novo
zrasli lasje pri osivelih zopet svojo nekdanjo naravno brado.
Mnogoštevilna priznanja. Cena steklenice 3 krone.

Dobi se v vseh mestih in večjih krajih dežele.

Glavna zaloga in razpošiljatev v Ljubljani

pri gospodu 274 (32)

Vaso Petričič-u.

V zalogi imajo tudi gg. E. Mahr in U. pl. Trnkóczy v
Ljubljani, A. Rant v Kranji, in lekarna „Pri angelju“
v Novem mestu.

Preprodajalci popust.

Marija Sattner,

Ljubljana, Dunajska cesta št. 19, II. stop., II. nadstr. (Medijatova hiša).

se priporoča prečastiti duhovščini za

izdelovanje cerkvenih paramentov.

Izdeluje cele ornate, kazule v vseh liturgičnih barvah, pluvijale, obhajilne burze,
štole in vse za službo božjo potrebne stvari, priproste in najfineje, kakor se glasi naročilo, v svil-
natem in zlatem vezenju. — Izdeluje tudi bandera in baldahine ter izvršuje vsako-
vrstno cerkveno perilo iz pristnega platna. Vporablja samo dobro blago, cene po možnosti
nizke, zagotavlja trpežno, vestno delo in hitro postrežbo. Prenovljenje starih paramentov tudi rado-
voljno prevzame. 918 26-14

ANTON PRESKER

1857 16

krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 18

se priporoča čapreč. duhovščini
v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke

iz trpežnega in solidnega blaga
po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo
zalogo

izgotovljene obleke

posebno na haveloke v naj-
večji izbiri po najnižjih cenah.

Dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov.

Na prodaj sta 2 križeva pota

jeden 95 cm visok velja gl. 65.—
drugi 150 „ „ „ 250.—

pri 211 12-4

FR. TOMAN-u,

podobarju in pozlataju v Ljubljani, Valvazorjev trg št. 1.

Iz drevesnice Jos. Lenarčič-a na Vrhniki

oddaja se za spomladno saditev sledeča

266 5-2 tvarina:

1. Visoko debelnato drevje najboljših preisku-
šenih vrst, jablane in hrške v lepih, zdravih
in krepkih komadih a K 0.60 do K 1.—
2. Prilicavci najboljših zimskih hršek, na-
miznih jabolk in marelic, v obliki piramid in
palmet z 1-3 etažami, z rodnim lesom a K 1.50
do 6.—
3. Srednje visoka debla od izvrstnih „rin-
glotov“ (Reine-Claude) a K 1.—
4. Lepotično drevje: lipe do 4 m visoke z veli-
kanskim listjem, a K 2.—, temnorodeče list-
nate bukve 2-3 m visoke a K 4.—, Thuje,
koje brez poškodbe prezimijo, v raznih vrstah
60 cm do 5 m v soke a K 1.— do 5.—, Azerol-
jablane a K 0.60, in razno lepotično grmi-
čevje a K 0.60 do 1.—

Za embalažo se računajo lastni stroški.
Cene se razumejo za blago postavljeno
na kolodvor na Vrhniki.

Hoteli, kavarne in gostilne,

ki so naročene na „Slovenca“:

Belca pri Dovjem: Potočnik Fr., gostilna.
Begunje nad Cirknico: Bonač Anton,
Svigelj Anton, gostilni.

Beričovo pri Dolu: Grad Ivan, gostilna.
Bled: Gostilna Wester.

Bistrica pri Št. Rupertu: Zaje Anton, go-
stilna.

Boh. Bela: Mužan Valentin, Zupan Iv.
in Ropret Jera, gostilne.

Boh. Bistrica: Arh Franc in Mencin-
ger J., gostilni.

Borovnica: Fortuna Val. in Kobi
Anton, gostilni, Fran Svigelj, gostilna
(Breg). Lebez Ivan, gostilna.

Brezje, Gorenjsko: Finžgar Jos. in Ga-
brijelčič Ant., gostilni. Lavrenčič
Pav., gostilna „pri Rozmanu“.

Brod pod sm. gor.: Bitenc Jož., gostilna.

Celje: »Narodni dom“ (Fr. Lajovic).

Cirknica, Notr.: Korčič Ivan in Meden
Miroslav, gostilni, Anton de Schiava,
restavrat.

Črnivec pri Radoljici: Kocijandič Fr.,
gostilna.

Črnomelj: Franc Jerman, gostilna.

Dedendol pri Višnjigori: Omahen Mih.,
gostilna.

Dolenja vas pri Ribnici: Mrher Ign., gost.

Dunaj: Café »Goldene Kugel« IV.
okraj, Café »Mozart«, III. okraj, in
»Arcaden-Café«, I., Universitätstrasse.

Carl Zobl's »Café Beethoven«, I.,
Universitätstrasse 11., Kavarna Muhic
IX. okraj. Porzelangasse, Café »Wien«,
I. Franzensring.

Gorica: Kavarna Schwarz, Kavar-
na »Central«.

Gorje Spodnje pri Bledu. Zrimc Janez,
Jan Janez, Jan Marjeta, gostilne.

Grapče: Miha Zalokar, gostilna.

Grosuplje: Košak Fran, gostilna.

Gor. Otok pri Mošnjah: Brinšek Jakob,
gostilna.

Gozd Kranjska gora: Blankuš Pavl,
gostilna.

Horjul: Cepon Janez, gostilna.

Hrušica pri Jesenicah: Noč A., gostilna.

Idrija: Casino »Idrija«, Kavčič
Fran, kavarna, Kos Josip, gostilna.

Javornik: Noč Mihael, gostilna.

Jesenice, Gorenj.: Frjan Ivan, restav-
racija, Vilman Fran, Višnjar Karol,
Hrovat Marija, »pri mesarju«, gostilne.

Kamnik: Friedl Ivan, hotel, Vanossi
Jos., kavarna, Pet. Žerovnik pri »Sokolu«.

Kandija pri Nov. mestu: Jakše Jan. in
Zorc J., gostilni.

Kostanjevica: Zalokarjeva gostilna.

Kozarišče pri Staremtrgu: Pianekki
Jan, gostilna.

Kranj: Kavarni Jäger in Kreuz-
berger, Fran Sumi in Golob Mat.,
Franzjezeršek, gostilni. Mavrilij
Mavr, pivovarnar, hotel »Nova po-
šta«, Hotel »Stara pošta«.

Kropa: M. Jalen, gostilna, Magušar
Jurij, gostilna.

Kranjska gora: »Pri pošti«, »Razor«,
hotela, Blenkuš, Slavec, Razin-
ger, gostilne.

Ljubljana: Kavarne: »Austria«,
»Europa«, »Valvasor«, »Casino«,
»Eggia«, Ivan Lekan, »Mercur«,
Jos. Kramar, Ant. Albert; hoteli:
»Prislonu«, »Lloyd«, Iv. Graj-
žar, južni kolodvor; pivarne:
Lorhek, Auer, Hafner; gostilne:
»Novi svet«, Marije Terezije cesta,
»Prilinskega kamnu«, Sv. Pe-
tra cesta, »Pri zvezdi«, Cesarja Jo-
žefa trg, »Pri roži«, Židovske ulice,
»Pri zlati ribi«, Špitalske ulice,
»Pri Stefanu«, Franciškanske ulice,
»Katališki dom«, Turjaški trg,
»Rokodelski dom«, Komenskega
ulice, Delavsko konsumno dru-

štvo, Eliz. Jurkovič (»pri Kolovra-
tarju«) Pred škofijo, »Pri križu«,

Rimska cesta, Marija Barborič, Sv.
Petra nasip št. 5, Fr. Krvarič (»pri Fi-
govcu«), Dunajska cesta, Mar. Ahlin,
Karlovska cesta št. 28, August Zajc,
Rimska cesta št. 4, »Pri Kamen-
čanu«, Karlovska cesta št. 4, gostilna

Dachs, Florijanske ulice št. 33, M. Škof,
Rečne ulice št. 8, Ivana Susteršič,
Sv. Petra cesta št. 15, Ivan Cinkole,
Kopitarjeve ulice št. 4, gostilna »pri
Jurju«, Poljanska cesta, Lovro Češ-
novar (»pri starem Tišlerju«), Kolo-
dvorske ulice, gostilna Blumauer,
Kolodvorske ulice, Andrej Cerne, Hil-
šerjeve ulice št. 14, Jakob Zabuko-
vec, Breg, Josip Boštijančič (»pri
Pepetu«), Kolodvor. ulice, Ant. Kocmur,
Poljanska cesta št. 9, Jos. Dermastja
(»pri Kamnarju«), Vodmat, Zaloška cesta
št. 3, Terezija Omejc, Karlovska cesta
št. 32, Marija Stele (»pri balem kon-
jičku«), Poljanska cesta št. 26, Rudolf
Tenente, Gradaške ulice št. 10, Ana
Cuzak, Poljanska cesta št. 48, »Na-
rodna kavarna«, »Pri avstrijs-
kem carju«, Rezika Kralj sv. Ja-
koba trg, Persin Matija na Rožniku,
Vospurnig, Gospodske ulice, Fr. No-
vak, restavrat v »Svicariji«, Bizjak
Fran, »pri Krčonu«, Tržaška cesta, Praun-
seis A., zajutrkovalna soba, Mestni trg 19.

»Pri lipi«, restavracija.

Litija: »Pri Fortunii«, gostilna.

Medvode: Jerala Alojzij in Zweiner
Ivan, gostilni.

Metlika: Vučkinič Jožef, gostilna.

Novomesto: Kavarna Danisch.

Ortenek: J. B. Kosler, restavracija.

Podnart: Pogačnik Marija, Javor Te-
rezija, gostilni.

Pulj (Pola): Café Miramare.

Premaskovo p. Kranju: Jak. Gorjanc in
Jakob Dolnar, gostilni.

Radoljica: Hirschmann Ign., gostilna.

Mulej Ivana, restavracija, Augustin
Janez, gostilna.

Rakek: Sebenikar Lovro, restavracija,
Ludovik Sebar, c. kr. poštar, Ivan Fatur,
gostilni.

Rateče, Gorenjsko: Ivan Petrič, gostilna.

Ribnica, Dol.: Lovšin Ivan, kavarna,

Podboj Jos. in Zadnik J., Fr. Pod-
boj, Andrej Podboj, And. Peterlin,
gostilne.

Sava pri Jesenicah: Arh Jan., gostilna.

Slov. gradec: Günther Avg., gostilna.

Smlednik: Oblak Primož, gostilna.

Sodražica: Drobnič Jurij, gostilna.

Stanežiče pri Ljublj.: Josip Teršan, gost.

Stara Loka: Jelovčan Marija, gostilna.

Stožice pri Ljubljani: Pečnik Jan. (»pri
Urbančiku«), gostilna.

Struge pri Dobropolju: Salokar K., gostil.

Sv. Jakob v Rožni dolini, Kor.: Mikula
Jakob, gostilna v »Nar. domu«.

Sv. Križ p. Litiji: Fr. Miklavčič, gostilna.

Škofja Loka: Hafner Leopold in Haf-
ner J., gostilni, Splichal Fr. kavarna.

Šturije pri Ajdovščini: Edvard Cigoj,
Štefan Selj in Ivan Štibilj, gostilne.

Toplice, Dol.: Oskrbništvo toplic.

Travnik, Dol.: Lavrič Jan., gostilna.

Trst: Cafe Commercio, Cafe Fabris.

Tržič: Lončar Mat., Ruech K., gostilni.

Velike Lašče: Matija Hočevar, gostilna
»pri pošti«.

Vol. Poljane Dol, M. Andolšek, gostil.

Vipava: Lavrenčič J., gostilna. Hotel
»Adria«.

Visoko pri Kranju: Okorn Jan., gostilna.

Vrhnika: Dolenc Fr. Jurca Jos. in
Kočevar Franc, gostilne.

Žerovnica p. Cirknici: Marolt J., gost.

Žirovnica: Cop M., Svetina A., gostilni.

Pisarna za posredovanje pri prodaji in nakupu posestev
IV. Nep. Plantz-a v Ljubljani
 Rimska cesta št. 24
 priporoča za dobro naložitev kapitala pri
„konverziji rent“
 graščine, posestva na deželi, vile na Bledu in ob jezerih na Koroškem, gostilne na deželi in v mestu, manjše in velike hiše za stanovanja v Ljubljani in v predkrajih Vodmat, Glince, Vič in Šiška ter stav. porcele od 2 K m² viš.

Leopold Trafnik
 pasár in srebrar v Ljubljani,
 Sv. Petra cesta št. 27
 se priporoča prečastiti duhovščini, cerkvenim predstojništvom in dobrotnikom cerkva v strokovno umetno izdelavo raznovrstnega
cerkvenega orodja,
 kakor:
 tabernaklje, monstrance, kelihe, svečnike, lestence, svetilke itd.
 iz zanesljivo najboljšega kovinskega blaga.
 V zalogi pa ima mnogo že izgotovljenih, krasnih predmetov.
 Stare predmete prenavlja, posebej in pozlati po najnižji ceni.
 Svojnemu občinstvu pa priporoča lastne izdelke in veliko zalogo električnih svetilk v raznih oblikah, prenavlja tudi stare svetilke v uporabo električne razsvetljave. — Postrežba zanesljivo točna, cene nizke.
 726 15-13

Vzajemno podporno društvo v Ljubljani
 registrirana zadruga z omejenim poroštvom
 Kongresni trg št. 19
 sprejema vsak delavnik od 9.—12. ure dopoldan hranilne vloge ter jih obrestuje
po 4³/₄ %
 to je: daje za 200 Kron 9 Kron 50 h na leto.
 Rentni davek plača hranilnica sama.
 Simon Pogačar l. r. predsednik.
 Andrej Zamejc l. r. stolni dekan, I. podpredsednik.
 Dr. Vinko Gregorič l. r. II. podpredsednik.
 Rajko Samsa l. r. ravnatelj.
 1469 12

HERBABNY-jev
 podfosfornasto-kisli
apneno-železni sirup
 Ta 32 let z največjim uspehom rabljeni prsni sirup raztaplja slez, upokojuje kašelj, pomajšuje pót, daje slast do jedi, pospešuje prebavljanje in redilnost, telo jači in kropl. Železo, ki je v sirupu v lahko si prisvajajoči obliki, je jako koristno za narejanje krvi, raztopljive fosforno-apnene soli, ki so v njem, pa posebej pri slabotnih otrocih pospešujejo narejanje kostij.
 Cena steklenici 1 gl. 25 kr. — 2 K 50 h, po pošti 20 kr. — 40 h več za zavijanje.
Svarilo! Pred izdelki podobnim imenom, ki pa so sestavljeni in po učinku vsa različna posnemanja naših izvornih preparatov že 33 let obstoječega podfosfornastega kislno-apnena-železnega sirupa svarimo in toraj prosimo, izrecno zahtevati **Herbabny-jev apneno-železni sirup** in gledati na to, če ima vsaka steklenica priloženo uradno vpisano varstveno znamko.
 Edina izdelovalnica in skladišče:
 Dunaj, lekarna „zur Barmherzigkeit“
 VII./1, Kaiserstrasse 73-75.
 V zalogi skoro v vseh lekarnah na Dunaju, v Ljubljani in drugod. 141 20-13
 V zalogi je nadalje pri gg. lekarnarjih: v Ljubljani: M. Mardetschlager, G. Piccoli, U. pl. Trnkoczy, J. Mayr; Celje: O. Schwarzl & Co., M. Rauscher; Reka: F. Prodani, G. Prodani, A. Schindler, Ant. Mixzan; Breze: G. Eisässer dedič; Sovodnje: F. Kordon; Celovec: P. Hauser & J. Pichler, P. Birnbacher vdova, J. Kometter, V. Hauser & R. pl. Hilfinger; Št. Vid: A. Schiebl; Trbiž: J. Siegl; Trst: C. Zanetti, A. Sutina, A. Filipi, J. Serravallo, E. pl. Leitenburg, P. Prendini, M. Rayasini; Beljak: Jobst & Schneider, L. Assmann; Črnomelj: F. Haika; Velikovec: J. Jobst, Volšperk: J. Huth.

Ustanovljeno l. 1832.
Priznано najboljša
oljnate barve
 zmlate s stroji najnovejše sestave, prekašajo vsako konkurenco po finosti, ki omogočajo z jako majhno množino pobarvati veliko površino, razpošilja po nizkih cenah
Adolf Hauptmann v Ljubljani
 tovarna oljnatih barv, firneža, laka in steklarskega kleja.
 Električni obrat
 176 4
 Prodaja na debelo! Prodaja na drobno!
 Ilustrovani ceniki se dobé brezplačno.

Franc Rožič
 naznanja 268 2-2
otvoritev vinske trgovine
 v Lescah pri Bledu št. 3.
 Prodajal boše priatna istrska in briska vina od 56 litrov višje in tudi v zapечатih steklenicah.
 Cene primerne.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!
 Stanje vlog 30. junija 1902: blizu 9 milijonov kron.
 Denarni promet v letu 1901: čez 23 milijonov kron.
 Preje: Gradišče št. 1,
LJUDSKA POSOJILNICA
 sedaj: Kongresni trg št. 2, I. nadstropje
 sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po **4¹/₂ %** brez kakega odbitka, tako, da sprejme vložnik od vsacih vloženih 100 K čistih **4 K 50 h** na leto.
 Stanje vlog 30. junija 1902: 8,818.060 K 70 h. Denarni promet v l. 1901: 23,559.611 K 20 h.
 HRANILNE KNJIŽICE se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo. — Za nalaganje po pošti so poštne-hranilnične položnice na razpolago.
 V Ljubljani, dne 1. julija 1902.
 Dr. Ivan Šusteršič, predsednik.
 Josip Jarc, veleposestnik v Medvodah.
 Karol Kauschegg, veleposestnik v Ljubljani.
 Matija Kolar, župnik pri D. M. v Polju.
 Karol Pollak, tovarnar in posest. v Ljubljani.
 Odborniki:
 Anton Belec, posestnik, podjetnik in trgovec v Št. Vidu nad Ljubljano.
 Ivan Kregar, načelnik okr. boln. blag. v Ljubljani.
 Greg. Šilbar, župnik na Rudniku.
 Josip Šiška, knezoškofijski kancelar, podpredsednik.
 Dr. Andrej Karlin, stolni kanonik v Ljubljani.
 Frančišek Leskovic, zasebnik in blagajnik „Ljud. pos.“
 Dr. Aleš Ušenčnik, profesor bogoslovja v Ljubljani.
 1236 15

Razstava izdelkov umetnega vezanja na šivalnih strojih Singerjevih v poletnem salonu hotela „pri Maliču“ v Ljubljani združena z brezplačnim podučevanjem v vezenju.

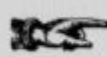
Vsi razstavljeni predmeti so izdelani na izvirnem
šivalnem stroju 246 3--2

Singer Central Rollin.

Otvori se razstava
v ponedeljek, dne 2. marca 1903.

Najvišja odlika

„Grand Prix“
na Pariški razstavi l. 1900.

 Vstop prost.

Odprta je vsak dan
od 9. do 12. ure dopoldne
in od 2. do 6. ure zvečer.

Z največjim spoštovanjem
SINGER Co.,
akc. družba za šivalne stroje
v Ljubljani,
sv. Petra cesta šte. 4.



Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno
**blago za bandera, baldahine, raznobarvne
plašče, kazule, pluviale, dalmatike, ve-
lume, albe, koretelje, prte itd.**

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema
tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popra-
vila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni
bandera in vso drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolje pri naročilih
ozirajo na domačo trdiko ter ne uvažujejo tujih trdk, dru-
štav in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo
ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 691 52 40

Ana Hofbauer,
imejateljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode
v Ljubljani, Wolfsove ulice 4.

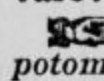
Stanje hranilnih vlog:
17 milijonov K.

Rezervni zaklad:
nad 400.000 K.

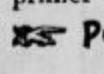
Mestna hranilnica ljubljanska na Mestnem trgu zraven rofovža

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne
in jih obrestuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsa-
cega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje
hranilnica iz sama, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

**Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega
zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim
premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je var-
nost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to
hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in
varovancev.**

 Denarne vloge sprejemajo se tudi po pošti in
potom c. kr. poštne hranilnice. 771 11

Posoja se na zemljišča po 4 1/2% na leto. Z obrestmi vred pa
plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo
ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v
62 in pol leta. Ako pa želi dolžnik poplačati dolg z obrestmi vred na
primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 6% izposojenega kapitala.

 Posoja se tudi na menice in na vrednostne papirje
in sicer po 4 1/2% do 5%.

Kmetiška posojilnica ljubljanske okolice,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,
v Ljubljani, Marije Terezije cesta hiš. št. 1,
v Knezovi hiši,
obrestuje hranilne vloge po 110 95-31

4 1/2 odstotka

brez odbitka rentnega davka, katerega posojil-
nica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure, razun nedelj in praznikov, vsaki dan
od 8. do 12. ure dopoldne.

Poštnega hranilničnega urada št. 828.406,

Telefon šte. 57.

Vsaki gospodinja

je čestitati, ki glede na zdravje, prihranek in dobri
okus uporablja Kathreiner-Kneippovo sladno kavo.

Vljudna prošnja: Pri kupovanju ne zahtevajte samo »sladne kave«,
ampak izrečno vselej — Kathreinerjevo — Kneippovo sladno kavo
in odjemajte jo le v izvirnih zavojih, kakršnega kaže ta podoba.



Prva tržaška destilerija za konjak Camis & Stock v Barkovljah pri Trstu priporoča domači zdravilski konjak

po francoskem sistemu samo v izvirnih steklenicah, z nadzorstvenim zamašenjem
preiskovalnice za živila in sladila Dunaj IX, Spitalgasse 31, ki je odobrena od
vis. c. kr. ministerstva notranjih zadev. 1 steklenica 5 K. 1/2, steklenice K 2 60.
V Ljubljani se dobiva pri trgovcih: J. Jebračin, Kham & Murnik, S. Kordin,
22 30-18 A. Lilleg, A. Šarabon, Viktor Schifferer, F. Terdina.

 Nakup in prodaja 
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Kavarovanja za zgube pri izrebanjih, pri izrebanju najmanj-
šega dobitka, — Promese za vsako izrebanje.
Kulturna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba
„MERCUR“
I. Wolfsove 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

 Pojasnila  v vseh gospodarskih in finančnih
stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih
vrednostnih papirjev in vestni nasveti za doseg kolikor
je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih
glavnih. 134 169